

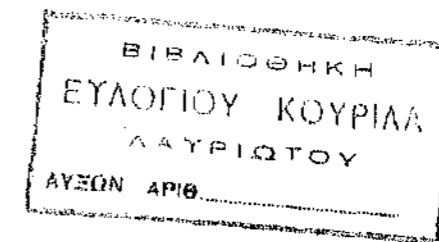
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1886

[ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡ. 5 - ΔΕΔΕΜΜΕΝΟΝ ΔΡ. 8

ΑΘΗΝΗΣΙ
Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της Έστιας: Ένδ της οδού Σταδίου, ἀριθ. 32.

1886

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΒ΄

Συνδρομή ἑτησίαν: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαδί φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρροῦνται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἕως 31 Ἰουλίου καὶ εἰνὶ Ἰουλίου. — Γραφεῖον ἀριθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

27 Ἰουλίου 1886

ΝΗΣΟΙ ΤΩΝ ΠΡΙΓΚΙΠΩΝ ΧΑΛΚΗ¹

Προσφιζόμενός τις εἰς τὴν νῆσον Χάλκην, κειμένην εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Ἀντιγόνης, ἀντὶ τῶν γυμνῶν βράχων καὶ τῶν ἀγόνιων ἀγρῶν, οὓς κατέλειπεν, ἀνευρίσκει μᾶλλον βαθυοκίους κατωφρείας καὶ γραφικώτερα τοπία.

Ἡ νῆσος Χαλκή κοσμουμένη ὑπὸ δασῶν πευκῶν, ἀρκιῶς φερόμενων ἐπὶ ταύτης τῆς ἐρυθροποῦ γῆς τῶν Πριγκιποννήσων, καλυπτομένη ὑπὸ κομαρεῶν, χλοερῶν δρυῶν, καὶ ἐλκιῶν, ἔχουσα λιμένα κομφόν, ὠραία ἀκρωτήρια, καὶ ἀμώδεις λιμενίσκους, περιβαλλομένους ὑπὸ ζωηρῆς καὶ πλουσίας βλαστήσεως τῶν μεσημβρινῶν κλιμάτων, διατεμνομένη ὑπὸ τερπνοτάτων ὁδῶν, ἐλικοειδῶς διερχομένων ὑπὸ δένδρα ὕψικομα, ὑπερκειμένων δὲ θαλάσσης τοῦ βαθυτέρου κυανοῦ χρώματος, καὶ κατὰ μήκος φερομένων θαυμασιωτάτων πανοραμμάτων, περιέχουσα μεγαλοπρεπεῖς καὶ εὐμεγέθεις Μονάς, πανταχόθεν περικλειομένας ὑπὸ δένδρων, θεωρεῖται ὡς ἡ μαργαρίτης τοῦ Μαρμαρᾶ, ἐνέχουσα ἀλησιμονήτους καλλονας. Ἐν ταύτῃ εἶνε διακεχυμένη ἡ δρόσος καὶ ἡ χάρις τῶν λιμνῶν τῆς Ἰταλίας, παριστά τμημα μικρὸν τοῦ κόλπου τῆς Νεαπολεως ἐν πλήρει Ἀνατολῇ μετὰ τοῦ κυανωτέρου οὐρανοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν λαμπυρίζοντων κυματῶν τοῦ Μαρμαρᾶ. Ὁ καταλιπὼν τὴν πρῶτην φλεγόμενον δωμάτιον ξενοδοχείου τοῦ Πέρην αἰσθάνεται ἀνεκλαλήτον εὐροσύνην ἐπὶ τῇ θεᾷ ταύτης τῆς θαυμασίας φύσεως, τῆς νησιωτικῆς ταύτης ἰάσεως, τῆς διαρκῶς δροσοβόλου, τῆς τόσοσιν ἠδύπαθως ὑπὸ τῆς προνοίας τεθείσης ἐκεῖ, ὀλίγα βήματα μακρὰν τῆς κοινορτώδους καὶ πνευγερᾶς Κωνσταντινουπόλεως· ἡ προξενούμενη αὐτῷ ἐντύπωσις μένει ἀνεξίτηλος ἐκ τῆς μνήμης.

Ἡ Χάλκη, ἄλλοτε καλουμένη καὶ Χαλκίς, καὶ Χαλκίτις, εἶκει τὸ ὄνομα ἐκ μεταλλίων χαλκοῦ, πρὸ πολλοῦ ἐγκαταλειμμένων, ἀτινα τὸ πάλαι ἀπετέλουσαν τὸν πλοῦτον αὐτῆς. Ἰχνη σημαντικὰ ἀρχαίων ἐκμεταλλεύσεων φαίνονται ἐπι καὶ νῦν, ἰδίως ἐπὶ τῆς ἀετῆς τοῦ θελατικοῦ κολ-

πίσκου τοῦ ὀπίσω κειμένου τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς. Ὁ χαλκὸς τοῦ Μαρμαρᾶ ἐτιμᾶτο μεγάλως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Πλείστοι διασημοὶ ἀνδριάντες κατασκευάσθησαν ἐξ αὐτοῦ, ἐν αἷς δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς Σικυῶνος, εἰς τὸν τῶν Θεσσαυρῶν τῆς φιλοκάλου ταύτης πόλεως, εἰς τὴν οἱ Κρήτες Δίπποιος καὶ Χαίλλης ἐκόμισαν τὴν τέχνην τῆς γλυπτικῆς.

Τὰ τῆς Χαλκῆς Μοναστήρια εἶνε τὰ διασημότερα καὶ λαμπρότερα τῶν ἐν ταῖς Πριγκιποννήσοις, ἀλλὰ δὲν φάνηται ὅτι ἐξηρημαίνοντο ἐπὶ Βυζαντινῶν ὡς τὰ τῶν νήσων Ἀντιγόνης καὶ Πρώτης ὡς τόποι ἐξορίας ἡγεμόνων. Ἡ Χαλκή ἔνεκα τῶν φυσικῶν αὐτῆς θελημάτων θεωρήθη τόπος φυγαγωγίας καὶ τέρψεως μᾶλλον ἢ καλλώσεως· καὶ ἂν ποτε ἡγεμόνες καὶ ἡγεμονίδες τῆς Βυζαντινῆς αὐλῆς ἦλθον κατὰ καιροὺς νὰ ταρῶσιν ἐν ταῖς κελλαῖς τῆς εὐτυχῆς ταύτης νήσου, ἦσαν μᾶλλον ἐκούσιοι ἀναχωρηταί, ἢ ἀθλοιοὶ ἐξόριστοι, ἀναμένοντες ἐν τῷ τόπῳ τοῦτο τὸν ἀκρωτηριασμὸν καὶ τὸν θάνατον.

Ἡ πόλις τῆς Χαλκῆς, ἐπιχαρίτως ἐκτεινομένη ἐπὶ τῆς περαλίως, τῆς νεούσης πρὸς τὴν Πριγκιπον, οὐδὲν ἔχει τὸ ἕξιον λόγου. Εἶνε σωρεία ἀγροτικῶν μεγάρων καὶ ζυλινῶν οἰκισμῶν, ἀνευ ἱστορίας, ἡρέμα ἐξαπλουμένον ἐπὶ τῆς ἀκτῆς γαριετος κολπίσκου. Ἡ πόλις ὀρίζεται πρὸς Δ ὑπὸ τῶν στοίχων ὕψικῶν κυπαρίσων τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, πρὸς Α ὑπὸ τοῦ ὠραίου ἀκρωτηρίου, ἐφ' οὗ εἶνε ἐκτεταμένη ἡ Μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος, πρὸς Β ὑπὸ τῆς ὕψιλης κορυφῆς τῆς νήσου, ἐφ' ἧς ὕψεται γηραιὸς γραφικὸς πύργος, σκοπικὴ ἀπαρμιλλητός, ἀρχαία θέσις σκοπιωρῶν, μεταβληθεῖς εἰς εἰς ἀνεμόμυλον, ἤδη ἡρειπωμένον.

Ἡ φήμη τοῦ ὀνόματος τῆς Χαλκῆς προήλθεν ἐκ τῶν μεγαλοπρεπῶν καὶ πλουσιῶν αὐτῆς Μοναστηρίων. Οἱ εὐαγεῖς οὗτοι οἴκοι εἶνε τρεῖς, ὧν ἡ μὲν εἰς εἶνε κεκλεισμένος σήμερον, οἱ δὲ λοιποὶ δύο πρὸ χρόνων δὲν ἐκπληροῦσι τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν προορισμὸν. Ἡ πρώτη Μονή, ἣν βλέπουσι τὸ πρῶτον οἱ ἐξ Ἀντιγόνης καταπλιόντες, εἶνε ἡ τῆς Θεοτόκου, κειμένη ἐπὶ θαυμαστῆς θέσεως ἀπέναντι τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς τὴν Μονὴν ταύτην μεταβαίνουσιν ἐκ τῆς πόλεως τῆς

1. Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ G. Schlumberger «Les lies des Princes».

Χάλκης διερχόμενοι τὴν γῆσον δι' ἀτραπῶν χαρυστάτων κατὰ μῆκος εὐρείας θαλάσσης, ἐλισσομένων ὑπὸ εὐώδεις πεύκας καὶ ἀργυροχρόους ἐλαίας, διὰ κατωφερειῶν χλοερῶν, ἀπέναντι σκηνογραφικῶν τοπιῶν ἀνὰ πᾶν βῆμα μεταβαλλομένων, διὰ κολπικῶν ἀγρίων καὶ μονήρων, ἀληθῶν ἐρημιῶν ἐν πλήρει παραδείσῳ τῆς φύσεως, ὅπου τὸ ὕδωρ τοῦ Μαρμαρᾶ κοιμάται τόσον γαλήνιον ὑπὸ πύρινον οὐρανόν ὥστε φαίνεται οἶονεὶ κάτοπτρον χρυσοῦν.

Ἡ Μονὴ τῆς Θεοτόκου ὑπῆρξεν ἡ κυριωτάτη τῆς νήσου. Ἔτι καὶ νῦν δὲ εἶνε διάσημος ἀνὰ πάντα τὸν ἑλληνικὸν κόσμον. Κεῖται μεταξὺ δύο ἀκρωτηρίων ἐπὶ ὄρειοι καὶ δασύδους ὄροπέδου ὑπερκείμενου τῆς θαλάσσης εἰς μέγιστον ὕψος. Τὰ εὐρύχωρα καὶ ὑψηλὰ οἰκοδομήματα αὐτῆς ἀνακαινισθέντα ἐντελῶς κατέχονται ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς, σχολῆς ἀνοήτου ὡς πᾶσαι αἱ ἰδρυθεῖσαι καὶ συντηρούμεναι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τῆς φυλῆς ταύτης, ἣτις σὺν ταῖς λοιπαῖς ὁρᾷ πρὸς τὴν μάθησιν. Πρὸ ἑκατονταετηρίδων ἡ Μονὴ αὕτη ὑπῆρξεν ἐν τῶν σπουδαιοτάτων θρησκευτικῶν καὶ εκπαιδευτικῶν κέντρων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπειροὶ δὲ Πατριάρχαι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀποθιγόμενοι ἐτάφησαν ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ ἐπὶ τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας.

Εἶνε πιθανόν, καὶ δὴ σχεδὸν βέβαιον, ὅτι ἐκεῖτο κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους εἰς τὴν θέσιν ταύτην Μονὴ ἡ ποιητικὴ σιγῆ τῶν ὠραίων τούτων τόπων, ἡ ἀπομόνωσις, τὸ μεγαλεῖον τῆς τοποθεσίας, πιθανῶς προσεῖλκυον ἐνωρὶς ἐνταῦθα τῆς θεοσοφίας ὀπαδοῦς, ἀφιερωθέντας εἰς διαρκῆ ἔρευναν τῶν ἰδίων αὐτῶν συνειδήσεων. Ἐν τούτοις πάντες συμφωνοῦσιν εἰς τὴν εἰδήσιν ὅτι ἡ ἀληθὴς κτιστὴς τοῦ εὐαγίου οἴκου, ὃν σήμερον ἀντικατέστησαν τὰ σημερινὰ κτίρια εἶνε ὁ Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος, ὁ προτελευταῖος βασιλεὺς τῶν Βυζαντινῶν, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τῆς θέσεως πιθανῶς ἀρχαιοτέρου μοναστηρίου ἐκοδόμησε νέον μεγαλοπρεπὲς εἰς μνήμην Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, τοῦ συνωνύμου αὐτοῦ πατρωνος.

Ὁ Ἰωάννης Η' εἶνε κυρίως διάσημος διὰ τὸ μακρὸν ταξείδιον αὐτοῦ εἰς τὴν Δύσιν, καὶ τὴν παράστασιν ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Φερράρας τοῦ 1438, τῇ συνελθούσῃ ὑπὸ τὴν προεδρίαν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Πάπα Εὐγενίου Δ', τὴν βραδύτερον μετένεχθεισαν εἰς Φλωρεντίαν, ἐνεκα ἐνσκήψαντος λοιμοῦ. Ὁ Βασιλεὺς ἐν τῇ Συνόδῳ ἐκείνῃ ὑπέγραψε τὴν ἑνωσὶν τῆς Ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ἑνωσὶν βραδείως ἐπελυθούσαν ὅπως σώσῃ ἐκ τῆς καταστροφῆς κράτος καταρρέον, καὶ ἣτις ἐναυάγησεν ἐκ τῆς θρησκομανίας τῶν κατοικῶν τοῦ Βυζαντίου. 1)

1) Δὲν συμφωνοῦμεν μετὰ τοῦ σοφοῦ συγγραφέως εἰς τοὺς λόγους τῆς ἀποτυχίας τῆς ἐνώσεως, πασιγνώστου ἱστορικῶς ὄντων τῶν αἰτίων, ἀτινα ἐπέφερον τὴν ἀποτυχίαν. Οἱ

Ὁ θεολόγος οὗτος ἡγεμῶν, οὐτινος ἡ μακρὰ διαμονὴ ἐν Ἰταλίᾳ ἀποτελεῖ ἐν τῶν περιεργωτάτων ἱστορικῶν ἐπεισοδίων τῆς ἸΕ' ἑκατονταετηρίδος, διαδοχικῶς συνεζεύχθη μετὰ τριῶν γυναικῶν. Τῷ 1414, ὄντος ἐτι τοῦτου πρίγκιπος διαδόχου, ὁ πατὴρ του, ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ, ἔδωκεν αὐτῷ γυναῖκα ἡγεμονίδα Ρωσιδα ἡλικίας ἐνδεκα ἐτῶν, θυγατέρα τοῦ Βασιλεῖου Δημήτρου, μεγάλου δουκὸς τῆς Μόσχας. Ἡ δύστηνος αὕτη κόρη, ἣτις ἠγαπᾶτο ὑφ' ὅλης τῆς αὐλῆς, ἀπέθανε μετὰ τρία ἔτη ἐν ἐπιδημίᾳ πανώλους, ἣτις ἀπεδεικνύει καὶ κατηρήμασε τὸ Βυζάντιον, καὶ ἣτις ἀφήρησεν ὡσαύτως καὶ ἓνα υἱὸν τοῦ Βαγιαζίτου. Ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἐνωμφεῖθη ἐκ νέου κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1420 μετὰ τῆς Σοφίας, θυγατρὸς τοῦ Μαρκεσίου Ἰωάννου Β' τοῦ Μονφρατικού καὶ τῆς Ἰσαβέλλας πριγκίπισσας τῆς Μαγιάρας. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἐγένετο συμμέταχος τοῦ θρόνου μετὰ τοῦ πατρὸς του ἐν προβεθηκυκῆ ἡλικίᾳ ὄντος. Ἡ νέα Ἰταλίς ὠνομάσθη Παλαιολογίνα· ἀλλ' ὁ δεύτερος οὗτος γάμος, ὁ τελεσθεὶς τῇ 19 Ἰανουαρίου ὑπῆρξεν ἀτυχής· διότι ἡ Σοφία ἦτο μὲν εὐπαιδευτος, ἀγαθὴ, γλυκεῖα, γυνὴ ἔξοχος, ἀλλ' ἦτο τόσῳ δυσειδής, ὥστε οὐδέποτε ὁ Ἰωάννης συγκατένευσε νὰ μεταχειρισθῇ αὐτὴν ὡς σύζυγον.

Ἡ νέα αὕτη βασίλισσα, ἣτις τῇ ἐντολῇ τοῦ πάπα Μαρτίνου θέλοντος νὰ συνδιαλλαγῇ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, συνεζεύχθη βασιλεῖα σχισματικόν, διατηροῦσα τὸ δόγμα τῆς διτήγαγεν ἐπὶ ἕξ ἔτη ἄθλιον βίον. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ πλείοστον τὴν ἀποστροφὴν, ἣν ἐνέπνεε πρὸς τὸν Ἰωάννην Παλαιολόγον, ὃν ἐδέχθη νὰ λατρεύῃ, ἀλλ' ὁ ὁποῖος διήγε βίον ἀκόλαστον, ἀπεράσισε νὰ διαζευχθῇ ἀπὸ τούτου κατ' ἴδιον τρόπον. Μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μανουὴλ, καὶ τὴν ἀνάρρησιν εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ἰωάννου Η' διέπλευσεν ἐσπέραν τινὰ τὸν Κεράτιον κόλπον καὶ κατέφυγεν εἰς τοὺς βμοφύλους αὐτῇ Γενουσησίους τοῦ Γαλατᾶ, οἵτινες περιχαρεῖς γενόμενοι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὅπως περᾶσθαι πράγματα εἰς τοὺς Παλαιολόγους, οὓς ἐμίσουν, ἐσπευσαν νὰ φυγαδεύωσι τὴν βασιλίδαν ἐπὶ γαλέρας ἐρχομένης ἐκ Ταννάδος, τῆς κειμένης εἰς τὸν βαθύτατον μυχόν τῆς Ἀζοφικῆς. Ἡ Σοφία ἀποβιβάσθη εἰς Γενουήν, ἐνθα ἐγένετο δεκτὴ μετὰ βασιλικῶν τιμῶν, ἐσπευσεν ἀμέσως νὰ ἐνταφιάσῃ εἰς τὸ βᾶθος μοναστηρίου λύπην, ἣτις κατέληξε μετὰ τοῦ βίου τῆς. Ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει οἱ ἔμποροι τοῦ

ἀναγνώσται ἡμῶν δύναται ν' ἀναγνώσῃσι τὰ περὶ τούτου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους τόμῳ Β' σελ. 337, τοῦ κ. Παπαρηγοπούλου, καὶ ἐν ταῖς ἱστορικαῖς μελέταις τοῦ Μ. Ρενιέρη, «Ὁ Ἑλλην Πάπας Ἀλέξανδρος, τὸ Βυζάντιον καὶ ἡ ἐν Βασιλείᾳ Σύνοδος», ἐνθα δραματικώτατα ἐκτίθενται τὰ τῆς Συνόδου. Σημ. Μεταφρ.

Γαλατᾶ ἤθελον ἀποτίσει βαρεῖαν ζημίαν ἐπὶ τῇ ἄφρονι αὐτῶν συμμετοχῇ εἰς τὸ βασιλικὸν τόλμημα, ἀλλ' ἐν τῇ προκειμένῃ οὐδόλιος ἠνωμλήθησαν· διότι ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος, νέος ὠραῖος καὶ ἄσματος, εὐχάριστος ἐπὶ τῇ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ γυναικῶς μεμφιμέρου, τῆς ὁποίας ἡ κλαυθμηρὰ παρουσία ἦτο δι' αὐτὸν ἀδιάλειπτος ἐπιπληξίς, ἀπέφυγε νὰ προβῇ εἰς διαθήκᾳ τι μετὰ τὸ γεγονός, τὸ τόσον ὀλίγον κολακευτικόν τῆς τιμῆς του. Μετὰ ἓν ἔτος δέ, εὐθὺς ὡς ἠδυνήθη, ἦλθεν εἰς τρίτον γάμον μετὰ ἡγεμονίδας πρὸς ἣν κατελήφθη ὑπὸ ὑπερβολικῷ ἔρωτος. Αὕτη ἦτο ἡ Μαρία Κομνηνὴ θυγατὴρ τοῦ Ἀλεξίου Δ' τῆς Τραπεζοῦντος. Μία τῶν ἀδελφῶν τῆς νέας βασιλισσῆς εἶχεν ὑπανδρευθῆ τὸν ἡγεμόνα τῶν Τουρκομάνων Τζιχάν Σαχην, ἑτέρα τὸν ἡγεμόνα τῶν Σέρβων Γεώργιον Ἰραγκοβιτς. Εἰς τῶν ἀδελφῶν τῆς ἦτο ὁ Καλογιάννης μέλλων φονεὺς τοῦ πατρὸς του, ἡκαὶ μέλλων αὐτοκράτωρ τῆς Τραπεζοῦντος· ὥστε ἡ νέα βασίλισσα εἶχε πανταχόθεν συγγενεῖαν πρὸς ἡγεμονικὸς οἴκους. Ἐκείνητο δὲ πρὸς τοὺς ἐξαισίαν καλλονὴν καὶ περιεβάλλετο ὑπὸ χάριτος ἀξιερέστου σπινθηροβόλου ἐκ τοῦ πνεύματός της, ὥστε κατὰ τὸ λέγειν τῶν συγχρόνων ἦτο ἡ θελκτικώτατα βασίλισ τῆς ἸΕ' ἑκατονταετηρίδος. Ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ ὁποῖος δὲν ἐγίνωσκεν ἐκ τοῦ συζυγικοῦ βίου εἰμὴ τὰ παράπανα τὰ δίκαια, ἀλλὰ καὶ ἀνυπόφορα τῆς δευτέρας γυναικὸς του, τῆς Πεδεμοντίας, κατελήφθη ὑπὸ φλοερῆς συμπαθείας πρὸς τὴν θυγατέρα τῶν Κομνηνῶν, καὶ ἠγάπησεν αὐτὴν περιπαθῶς, καὶ ἀντηγαπήθη. Ἡ Μαρία ἀνεκνήρυχθη Δυγούστα καὶ ἐστίφη πανηγυρικῶς ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ. Δυστυχῶς αἱ ἀδιακόπως αὐξάνουσαι μέριμναι τῆς πολιτικῆς καταστάσεως κατέστησαν ἀναγκαστικὰς τὰς συχνὰς ἀποδημίας τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ οἱ δύο σύζυγοι συνεχῶς ἀπεχωρίζοντο.

Κατὰ μῆνα Νοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1427 ὁ Ἰωάννης Η' ἀνεχώρησεν εἰς Μιρίαν, ὅπου εἶμινε παρὰ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Δε· κότῃ τοῦ Μιστρά, τῷ μέλλοντι Κωνσταντινῶν Δραγατση· ἀλλ' ἡ μακροχρονιωτέρα ἀποδημία αὐτοῦ ὑπῆρξεν ἡ ἐν τῇ συνόδῳ τῆς Φερράρας. Τῇ 25 Νοεμβρίου 1437 ὁ Ἰωάννης ἀνεχώρησεν εἰς Βενετίαν ὅπου ἔτυχεν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν εὐγενῶν τῆς γνωστῆς θαυμασίας καὶ φαντασμαγορικῆς ὑποδοχῆς. Δὲν ἀνήκει εἰς τὸ θέμα ἡμῶν ἡ περιγραφή τῶν περιουσιῶν ἐκείνων συνεδριάσεων τῆς Συνόδου, ἐν αἷς διέπρεψεν ὁ Καρδινάλιος Βησσαρίων, οἵτινες δὲν συντίθεσαν εἰς σωτηρίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆς ἐγγιζούσης πτώσεως. Ὅτι μετὰ δύο ἔτη κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ 1440 ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν βασιλεύουσαν εὐρὴ τὴν δυστυχῆ

1) Δὲν εἶνε ἱστορικῶς ἐπιβεβαιωμένον τὸ τοιοῦτον. Σημ. Μεταφρ.

αὐτοκράτορα Μιρίαν τεθνηκυῖαν πρὸ τινῶν ἐβδ·μυκθῶν. Καίτοι δὲ ἡ πρώτη ἐξω: εἶχε ψυχρὰν θῆ, καὶ ὁ ἄπιστος σύζυγος εἶχεν ἐπιδαψιλεύσει τὴν εὐνοίαν αὐτοῦ εἰς πολλὰς ἄλλας γυναῖκας τῆς Ἰταλίας. ἠσθάνθη βαρεῖαν λύπην ἐπὶ τῷ θανάτῳ ἐκείνης ἣτις εἶχεν εὐφραναι τὰς καλλιτέρας ἡμέρας τοῦ βίου του.

Ἐκ τῆς ἐνώσεως ταύτης τῶν αἰσθημάτων, τῆς τόσον ἐνδομύχου καὶ τόσον ἰσχυρῆς, ἀλλὰ καὶ τόσον ἐφημέρου τῶν δύο τούτων βασιλικῶν καρδιῶν ἀπέμεινεν ἡμῖν ἐν ἐνθύμημα εἰς τὴν ὠραίαν Μονὴν τῆς Χάλκης. Ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος εἶχε κτίσει τὴν Μονὴν, τὴν σήμερον ἐκ νέου ἀνεγερθεῖσαν, ἀλλ' ὁ κτίστος τῆς Θεοτοκου, οὐ ὁ θελὸς ὑψοῦται ἐτι καὶ νῦν παρὰ τῇ μεγάλῃ μοναστηριακῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ εὐρυχωρῇ κεντρικῇ αὐλῇ, ἐκοδομήθη δαπάναις τῆς Μαρίας Κομνηνῆς τῆς φιλάτης αὐτοῦ συντρόφου, ἣτις ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ κοινῶ αὐτῶν ἔρωτος πρὸ τῆς μακρῆς ἀποδημίας εἰς Φλωρεντίαν καὶ τῶν ἀπατηλῶν συγκινήσεων τῆς Συνόδου ἐνθέρμως συμερίσθη τῶν εὐσεβῶν προθέσεων τοῦ ἀνδρός της.

Ὁ ναῖσκος οὗτος τῆς Θεοτόκου κατὰ τὴν πυρκαϊάν, τὴν καταστρέψασαν τὴν Μονὴν καὶ τὴν περικαλλῆ ἐκκλησίαν τοῦ Ἰωάννου Προδρόμου, κατὰ τὴν ΙΖ' ἑκατονταετηρίδα, διετηρήθη ἐντελῶς ἀνεπαφός καὶ ἀλώθητος. Καίτοι δὲ ἀρχικῶς ἡ Μονὴ τοῦ Ἰωάννου Παλαιολόγου ἦτο ἀφιερωμένη εἰς Ἰωάννην τὸν Προδρόμον, πρὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἦτο γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Μονὴ τῆς Θεοτόκου, πιθανώτατα ἐνεκα τοῦ κερψοῦ ναῖσκου, ὃν ἔκτισεν ἡ Μαρία Κομνηνὴ εἰς τιμὴν τῆς Παναγίας. Κατὰ τὴν δευτέραν ἀνακαίνισιν τῆς Μονῆς περὶ τὰ τέλη τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος ἀνεκαλύψθη ἐν τοῖς ἐρείπιοις τὰ τεμαχία τῆς ἐπιγραφῆς τῆς βασιλικῆς πύλης, εἰς ἣν διὰ μεγαλοῦν γρημμάτων τῶν χρόνων τῶν Παλαιολόγων ἀνεγραφετο τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος:

Ἰωάννης ἐν Χριστῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ρωμαίων, ὁ Παλαιολόγος.

[Ἔπειτα συνέχεια].

Μεταφρᾶσις Δ. Μ.

Ἐσχάτως εὐρήθη καὶ κατετίθη ἐν τῷ ταχυδρομικῷ μουσεῖῳ τοῦ Βερολίνου ἐπιστολὴ σταλείσα πρὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν ἐκ Φιλadelphείας τῆς Ἀμερικῆς εἰς τινὰ γερμανικὴν πόλιν. Ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ φακέλου αὐτῆς σημειωμάτων ἐμφάνεται ὅτι ἐπληρώθησαν ταχυδρομικὰ τέλη 23 βρ. καὶ 25 λεπτά. Σήμερον πληρῶνεται μόνον 25 λεπτά.

ΔΟΥΒΡΟΦΣΚΗΣ

Λιτήγημα Α. Πούσκιν.—Μετάφρ. ἐκ τοῦ ρωσικοῦ.

Α'

Πρὸ ἐτῶν τινῶν ἔζη, εἰς τι κτῆμά του, ὁ Κύριλλος Πετρόβιτς Τρογκεούρωφ, εἰς τῶν παλαιῶν Ρώσων ἀρχόντων. Τὰ πλούτη του, τὸ ἐπίσημον τοῦ γένους καὶ αἱ σχέσεις αὐτοῦ, τῷ προσεπόμενον μεγάλῃ ἰσχύν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, ἐν ἣ εὐρίσκειτο τὸ κτῆμά του. Διαφθαρεῖς ἐκ τῶν κολακικῶν τῶν περὶ αὐτόν, εἶχεν ἀποκτήσῃ τὴν ἔξιν νὰ δεικνύῃ τὸ βίαιον τοῦ χαρακτήρος του, καὶ πάσας τὰς φαντασιοπληξίας διανοίας ἰκανῶς περιωρισμένης. Οἱ γείτονες ὑπέκυπτον ἀγογγύστως καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας αὐτοῦ ἰδιοτροπίας, οἱ δὲ δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰς μόνον τὸ ὄνομα του ἔτρεμον. Ὁ Τρογκεούρωφ ἐδέχετο πάντα τῆς δουλοπρεπειᾶς τὰ δείγματα ὡς φόρον ὀφειλόμενον αὐτῷ. Ἡ οἰκία του ἦτο παντοῦ πλήρης ξένων, προθύμως συμμεριζομένων τὰς θορυβώδεις ἔστιν ὅτε δὲ καὶ σκανδαλώδεις διασκεδάσεις τοῦ ὀκνηροῦ ἀρχόντος. Οὐδεὶς ἐτόλμα ν' ἀρνηθῆ πρόσκλησίν του, οὐδὲ ἠδύνατο, εἰς γνωστὰς ἡμέρας, νὰ μὴ τῷ προσφέρῃ τὸ ὀφειλόμενον σέβας, ἐπισκεπτόμενος αὐτόν, εἰς τὸ χωρίον Ποκρόφσκαν. Ὁ Τρογκεούρωφ ἦτο λίαν φιλόξενος, μ' ὄλην δὲ τὴν ἐκτάκτως ἰσχυράν του κρᾶσιν, δις τῆς ἐβδομάδος ἔπασχεν ἐκ πολυφαγίας, καὶ καθ' ἑσπέραν εὐρίσκειτο ἐν εὐθυμίᾳ.

Ἔργον εἶχεν ὁ κτηματίας τῆς Ποκρόφσκας νὰ περιτρέχῃ συχνάκις τὰς ἐκτεταμένας του κτήσεις ἐν πότει καὶ ἀδιαλείπτω εὐαλίᾳ, καθενάστην σοφίζομενος πανουργίας, ὡν θυμὰ ἐγίνετο πρὸ πάντων μὲν νέος τις γνώριμος, ἀλλ' ἐνόησε καὶ αὐτοὶ οἱ παλαιοὶ τοῦ φίλοι, ἐξαίρεσι ἐνὸς καὶ μόνου, τοῦ Ἀνδρέου Γαβρίλιτς Δουβρόφσκη. Ὁ Δουβρόφσκης οὗτος, πρῶτον ὑπολογαγὸς τῆς φρουρᾶς, καὶ κύριος ἐπτακοσίων ψυχῶν (1), ἦτο ὁ πλησιέστερός του γείτων. Ὁ Τρογκεούρωφ, ἀλαζῶν εἰς τὰς σχέσεις του καὶ μετὰ τῶν ἐπισημοτέρων, ἐσέβετο τὸν Δουβρόφσκη, ἂν καὶ πτωχόν. Ἄλλοτε εἶχον συνυπηρετήσῃ εἰς τὸν στρατόν, ἐγνωρίζε δὲ ὁ Τρογκεούρωφ ἐκ πείρας τὸ ἀνυπόμονον καὶ ἀποφασιστικὸν τοῦ χαρακτήρος ἐκείνου· αἱ περιστάσεις τοὺς εἶχον χωρίσῃ ἐπὶ πολὺν καιρὸν, καὶ ὁ μὲν Τρογκεούρωφ προάδευσε ταχέως, ὁ δὲ Δουβρόφσκης, καταστραφεὶς σχεδὸν ὕλικῶς, ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ τὴν ἀφασίαν του, καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τὸ μόνον ἐναπομεινάν αὐτῷ κτῆμα. Ὁ Τρογκεούρωφ μαθὼν ταῦτα, τῷ προσέφερε τὴν προστασίαν του, ἀλλ' ὁ Δου-

1 Πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δουλοπαροικῶν, γενομένης κατὰ τὸ 1861 ἐπὶ Ἀλεξάνδρου Β' ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δούλων (ψυχῶν) ἐφαίνετο ἡ σημαντικότης τῶν κτήσεων τοῦ βῶσον κτηματίου. Σημ. τοῦ Μετ.

βρόφσκης τὸν νηχαριστήσα, καὶ ἔμεινε πένθης καὶ ἀνεξάρτητος. Μετὰ τινα ἔτη, ὁ Τρογκεούρωφ, παραιτηθεὶς τῆς ὑπηρεσίας μὲ τὸν βαθμὸν στρατηγοῦ, μετέβη εἰς τὰ κτήματά του, ὅπου καὶ μετὰ χαρᾶς ἐπανεΐδον ἀλλήλους οἱ δύο φίλοι. Ἐκτοτε ἐβλέποντο καθ' ἑκάστην, ὁ Τρογκεούρωφ δὲ ὁ μὴ ἀξιώσας ἐπισκέψεώς του ποτὲ κανέναν ἐσύχναζεν εἰς τὸν οἰκίσκον τοῦ ἀρχαίου του συντρόφου. Συνηθιζιώται, τῆς αὐτῆς τάξεως, καὶ τῆς αὐτῆς τυχόντες παιδεύσεως, ὁμοίωζον ἐν μέρει τὸν χαρακτήρα καὶ τὰς κλίσεις, εἰς τινὰς δὲ περιστάσεις τοῖς ἐλαχεν ἀπαράλλακτος κληρὸς νυμφευθέντες ἐξ ἔρωτος ἀμφοτέρω, μετ' οὐ πολὺ ἐχῆρευσαν, ἀφοῦ ἀπέκτησαν ἀνὰ ἕν τέκνον ἑκάστος. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ Δουβρόφσκη ἐξεπαίδευετο εἰς Πετρούπολιν, ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Τρογκεούρωφ κατ' οἶκον, καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος ἔλεγε συχνάκις τῷ Δουβρόφσκη. — "Ἀκουσε, ἀδελφεῖ Ἀνδρέα Γαβρίλιτς, ὅταν ὁ Βλαδίμηρός σου εὖρη στάδιον, θὰ τοῦ δώσω τὴν Μάσαν, καὶ ἄς ἔχῃ μόνον τὰ βούχα ποῦ φορεῖ. Εἰς ταῦτα ὁ Δουβρόφσκης ἀπεκρίνετο κινῶν τὴν κεφαλὴν. — "Ὀχι, Κύριλλε Πετρόβιτς, ὁ υἱός μου δὲν εἶνε διὰ τὴν Μαρίαν Κυρίλλοβναν. Πτωχὸς μικρογενεῆς, προτιμότερον νὰ εὖρη σύζυγον ὁμοίαν του, καὶ νὰ εἶνε εἰς τὸν οἶκόν του κύριος, παρά νὰ γείνη ὑπηρετὴς νέας χαϊδεμένης.

Πάντες ἐφθόουν τὴν ἁρμονίαν, ἣτις ἐπεκράτει μετὰ τοῦ ἀλαζῶνος Τρογκεούρωφ, καὶ τοῦ ταπεινοῦ γείτονός του, ἐθαύμαζον δὲ τὴν τόλμην τοῦ τελευταίου δασκίς, εἰς τὸ γέυμα, παρὰ τῷ Τρογκεούρωφ, ἐξέφραζεν ἐλευθέρως τὴν γνώμην του, ἀδιαφορῶν ἂν αὕτη ἀντέκειτο εἰς τὴν γνώμην τοῦ οἰκοδεσπότη. Καὶ εἶχον μὲν ζητήσῃ νὰ τὸν μιμηθῶσι καὶ τινες ἄλλοι, ὅπως ἐξέλιωσι τῆς ὀφειλομένης ὑπακοῆς, ἀλλ' ὁ Τρογκεούρωφ τοὺς ἐφόβισε τόσο, ὥστε ἀφῆκαν εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσαν τοιαύτην ἀπόπειραν, καὶ μόνος ὁ Δουβρόφσκης ἔμεινεν ἐκτὸς τοῦ γενικοῦ νόμου. Ἄλλ' ἀπρόοπτον συμβεβηκὸς ἐτάραξεν αἰφνης τὴν ὑπάρχουσαν ἁρμονίαν, καὶ μετέβαλε τὰ πάντα.

Ἡμέραν τινὰ, ἀρχομένου τοῦ φθινοπώρου, ὁ Τρογκεούρωφ ἠτοιμάζετο δι' ἐκδρομὴν. Τὴν παραμονὴν εἶχε δοθῆ διαταγὴ εἰς τοὺς κυναγωγούς καὶ ἱπποκόμους νὰ ὦσιν ἔτοιμοι εἰς τὰς πέντε τῆς πρωΐας. Ἡ σκηνὴ καὶ τὸ μαγειρεῖον εἶχον προαποσταλῆ εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐμελλε νὰ παρατεθῇ τὸ γέυμα. Ὁ οἰκοδεσπότης καὶ οἱ ξένοι μετέβησαν εἰς τὸ κυνοτροφεῖον, ὅπου πλείονες τῶν πεντακοσίων θηρευτικῶν κυνῶν ἔζον ἐν μέσῳ ἀφθόνου τροφῆς καὶ περιποιήσεων. Ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ θεραπευτήριον διὰ τοὺς ἀσθενεῖς κύνας, ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιαν τοῦ χειρουργοῦ Τιμόσκα, καὶ μέρος ἰδιαίτερον ὅπου αἱ θῆλειαι ἔτρεπον τὰ μικρά των. Ὁ Τρογκεούρωφ ὑπερηφανεύετο διὰ τὸ κάλλιστον τοῦτο κυνοτροφεῖον, καὶ πάντοτε ἐκχυχάτο

δι' αὐτὸ ἐνώπιον τῶν ξένων του, ὧν τινες τὸ εἶχον ἐπισκεφθῆ τοὐλάχιστον δι' εἰκοστὴν φορὰν. Ἔχον περὶ αὐτὸν τοὺς ξένους του, περιήρχετο τὸ κυνοτροφεῖον, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Τιμόσκα καὶ τῶν κυριωτέρων κυναγωγῶν, ἵστατο ἐμπροσθεν φωλιῶν τινῶν, τὸ μὲν ἐρωτῶν περὶ τῆς ὑγείας τῶν ἀσθενῶν, τὸ δὲ ἐπιπέρων παρατηρήσεις, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον αὐστηρὰς καὶ δικαίας, καὶ κελῶν τοὺς γνωρίμους κύνας ἵνα τοὺς θωπεύσῃ καὶ συνομιλήσῃ μετ' αὐτῶν. Οἱ ξένοι ἐθεώρουν χρέος των νὰ θαυμάζωσι τὸ κυνοτροφεῖον τοῦ Τρογκεούρωφ, μόνος δὲ ὁ Δουβρόφσκης εἶπα καὶ ἐσκυθρῶπαζε' κνηγὸς ἐμπαθῆς, δὲν εἶχε τὰ μέσα νὰ κρατῇ πλείονας τῶν τριῶν κνηγητικῶν κυνῶν, καὶ ἤσθανετὸ τινα φθόνον εἰς τὴν θείαν τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου κυνοτροφείου.

— "Τι τὰ καταίθασες, ἀδελφεῖ; ἡ δὲν σ' ἀρέσει τὸ κυνοτροφεῖόν μου; ἠρώτησεν ὁ Τρογκεούρωφ.

— "Ὀχι, ἀπήντησεν ἀποτόμως ὁ Δουβρόφσκης· τὸ εὐρίσκει ἀπεναντίας θαυμάσιον, καὶ δὲν πιστεύω οἱ ἄνθρωποι σας νὰ ζοῦν τόσο καλὰ, ὅσον οἱ σκύλοι σας.

Προσβληθεὶς, εἰς τῶν κυναγωγῶν, εἶπε·

— "Ἐμεῖς, δόξα σοι ὁ Θεός, διὰ τὴν ζωὴν μας δὲν ἔχομε παράπονα, ἄς ᾖ καλὰ ὁ ἀφέντης· ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε, πῶς μερικοὶ ἀφεντάδες μ' εὐχαριστήσι θὰ ἀλλάζανε τὸ σπιτι των μὲ τὴν πρώτη σκυλοφιλίᾳ ἐδῶ καὶ πλεῖο χορτασμένοι θὰ ἦτανε καὶ πλεῖο ζεστοί.

Εἰς τὴν αὐθάδη παρατήρησιν τοῦ δούλου του, ὁ Τρογκεούρωφ ἀνεκάγχασε θορυβωδῶς, τὸν ἐμιμήθησαν δὲ καὶ οἱ ξένοι του, ἂν καὶ ἠσθάνοντο, ὅτι ἡ ἀστείότης τοῦ δούλου ἠδύνατο καὶ εἰς αὐτοὺς ν' ἀναφέρεται. Ὁ Δουβρόφσκης ὠχρίασε, καὶ δὲν ἐπρόφερε λέξιν, ὠφελῆθει δ' ἐκ τῆς ἀπροσεξίας τοῦ Τρογκεούρωφ ἐνησυχημένου εἰς τὴν ἐξέτασιν νεογεννητῶν τινῶν σκυλάκων, ἐγένετο ἀφαντος, χωρὶς ὑπ' οὐδενὸς νὰ παρατηρηθῆ.

Ἐπιστρέψας μετὰ τῶν ξένων του ἐκ τοῦ κυνοτροφείου, ὁ Τρογκεούρωφ ἐκάθησεν εἰς τὸ δαίπνον, τότε δὲ μόνον παρατήρησεν ὅτι ἔλειπεν ὁ Δουβρόφσκης. Εἰς τὴν ἐρώτησίν του οἱ ἄνθρωποι ἀπήντησαν, ὅτι ὁ Ἀνδρέας Γαβρίλιτς ἀνεχώρησεν, ὁ δὲ Τρογκεούρωφ ἀμίσως διέταξε νὰ τρέξωσι κατόπιν του, καὶ νὰ τὸν ἀναγκάσωσι νὰ ἐπιστρέψῃ ἀφελύκτως. Οὐδέποτε εἶχε κνηγήσῃ ἄνευ τοῦ Δουβρόφσκη, πεπειραμένου καὶ λαίττου ἐκτιμητοῦ τῶν κυνικῶν ἀρετῶν, καὶ κριτοῦ ἀλαυνάστου εἰς πάσας τὰς περὶ κνηγησίου φιλονεικίας. Ὁ ἀποσταλεὶς ὑπηρετὴς ἐπανῆλθεν ἐνῶ ἀκόμη τὸ δαίπνον ἐξηκολούθει καὶ ἀνεκοίωσε τῷ κυρίῳ του, ὅτι ὁ Δουβρόφσκης ἠρνήθη νὰ ἐπιτρέψῃ. Ὁ Τρογκεούρωφ, θεριμανθεὶς ἐκ τοῦ

ποτοῦ, ὠργίσθη, καὶ ἔστειλεν ἐκ δευτέρου τὸν αὐτὸν ὑπηρετὴν μὲ ἐντολήν νὰ εἴπῃ τῷ Δουβρόφσκη, ὅτι, ἂν αὐθωρεὶ δὲν ἤρκετο νὰ διανυκτερεύσῃ εἰς Ποκρόφσκαν, ὁ Τρογκεούρωφ θὰ ἔπαυε τοῦ λοιποῦ πᾶσαν μετ' αὐτοῦ σχέσιν. Ὁ ὑπηρετὴς ἀνεχώρησεν ἐκ νέου, ὁ δὲ Τρογκεούρωφ, ἐγερθεὶς τῆς τραπέζης, ἀπέλυσε τοὺς ξένους, καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸν κοιτῶνά του.

Τὴν ἐπιούσαν, ἡ πρώτη του ἐρώτησις ἦτο ἂν ὁ Δουβρόφσκης εὐρίσκειτο ἐκεῖ. Εἰς ἀπάντησιν τῷ ἐπίδοκῳ ἐπιστολήν, ἣν ὁ Τρογκεούρωφ διέταξε τὸν γραφεὰ του ν' ἀναγκύσῃ, καὶ ἦτις διελάμβανε τὰ ἐπίμεσα.

Κύριέ μου, «Τότε μόνον ἀποφασίζω νὰ ἔλθω εἰς Ποκρόφσκαν, ἂν με στείλετε τὸν δούλον σας Παρμύσαν νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν ἀπὸ ἐμὲ δὲν ἔξαρτάται νὰ τὸν τιμωρήσω ἢ ὄχι. Εἰς ἐμὲ διόλου δὲν ἀρέτουν αἱ ἀστείότητες τῶν δούλων σας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σᾶς τὸν ἴδιον δὲν τὰς ὑποφίρω, διότι ἐγὼ δὲν εἶμαι γελωτοποιός, ἀλλὰ παλαιὸς εὐγενής. Ταῦτα καὶ μένω πρόθυμος θεράπων Ἀνδρέας Δουβρόφσκης.»

Κατὰ τὰς περὶ ἐπιματαξίας ἐπικρατούσας ἰδέας, τοιαύτη ἐπιστολὴ σήμερον θὰ ἦτο λίαν ἀπρεπῆς· τὸν Τρογκεούρωφ ὅμως δὲν παρώργισε τὸ ὄφορ, ἀλλ' ἡ οὐσία αὐτῆς.

— Πῶς, ἀνέκραξε κηθῆσας ἐκ τῆς κλίνης ἀνυπόδητος· νὰ τοῦ στείλω τοὺς ἀνθρώπους μου νὰ τοὺς τιμωρῇ ἢ νὰ τοὺς συγχωρῇ! Καὶ τί λοιπὸν ἐνόμισε; καὶ ἠξέυρει μὲ ποῖον ἔχει νὰ κάμῃ; ἐγὼ θὰ τοῦ δείξω τί θὰ εἴπῃ νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν Τρογκεούρωφ.

Ἐνδύθει ἐν τάχει, ἀνεχώρησε μετὰ τῆς συνήθους πομπῆς· ἀλλὰ τὸ κνηγίον δὲν ἐπέτυχε, καὶ τὸ γέυμα δὲ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἀπέτυχεν ἐπίσης, ἡ τοὐλάχιστον δὲν ἤρесе τῷ Τρογκεούρωφ, ὅστις ἔδειρε τὸν μάγειρον, ὕβρισε τοὺς ξένους του, ἐπιστρέφων δὲ μετὰ τῆς συναδίας του διήλθεν ἐπίτηδες διὰ τῶν ἀγρῶν τοῦ Δουβρόφσκη.

Β'

Παρῆλλον ἡμέραι τινεῖς, ἡ δὲ μετὰ τῶν δύο γειτόνων ἔχθρα δὲν καθυνοάζετο. Ὁ Δουβρόφσκης δὲν ἐράνη πλέον εἰς τὴν Ποκρόφσκαν, ὁ δὲ Τρογκεούρωφ, μὴ ὑποφίρων τὴν κυριεύουσαν αὐτὸν ἀνίαν, ἐδείκνυε τὸ πείσμα του διὰ τῶν πλέον ὕβριστικῶν ἐκφράσεων αἰτινας, χάρις εἰς τὸν ζῆλον τῶν ἐκεῖ εὐγενῶν, ἐφθάνον· μέχρι τοῦ Δουβρόφσκη διωρθωμέναι καὶ ἐπηυξημέναι. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε νέα τις περιστάσις ἐξήλειψε καὶ τὴν τελευταίαν πρὸς συμφιλίωσιν ἐλπίδα.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Δουβρόφσκης περιήρχετο τὸ μικρὸν του κτῆμα, ὅτε, πλησιάζας εἰς τὸ ἐκ σπηυθῶν δάσος του, ἤκουσεν αἰφνης ἀπὸ τοῦ πε-

λέκεις, και μετά τινος στιγμῆς τριγμὸν πεσόν-
τος δένδρου διευθυνθεὶς ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος
ἐκεῖνο, εἰρήνη ἐνώπιον χωρικῶν τῆς Ποκρόφσκας,
κλεπτόντων τὰ δένδρα του. Φωραθέντες, ἐπειρά-
θησαν νὰ τραπῶσιν εἰς φυγήν, ἀλλ' ὁ Δουβρόφ-
σκις, τῇ βοήθειᾳ τοῦ ἀμαξηλάτου, συνέλαβεν
ἕνα ἐξ αὐτῶν, τὸν ἔδρασε καὶ τὸν ἀπήγαγεν.
Ἐκτός τούτου ἔμειναν εἰς χεῖρας τοῦ νικητοῦ, ὡς
λάφυρα, δύο ἐχθρικοὶ ἵπποι. Τὸν Δουβρόφσκιον
κατεῖχεν ἄμετρος θυμὸς· ποτὲ πρότερον οἱ ἄν-
θρωποι τοῦ Τρογεκούρωφ, ἂν καὶ γνωστοὶ κα-
κοῦργοι, δὲν εἶχον τολμήσῃ νὰ παρανομήσωσιν
ἐντὸς τῶν κτημάτων του, γνωρίζοντες τὰς στενάς
αὐτοῦ μετὰ τοῦ κυρίου των σχέσεις· τῶρα δὲ ὁ
Δουβρόφσκις εἶδεν, ὅτι ὠφελοῦνται ἐκ τῆς μετα-
ξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ γείτονος του βίβης, καὶ ἀπε-
φάσισε, παρὰ τὰς γενικὰς περὶ τοῦ δικαίου τοῦ
πολέμου παραδεδομένας ἰδέας, νὰ τιμωρήσῃ
τὸν αἰγμάλωτον του διὰ βραβδισμῶν, τοὺς δὲ
ἵππους νὰ κρατήσῃ πρὸς ἴδιον ὄφελος.

Αὐθιμὲρον ἢ περὶ τοῦ συμβάντος φήμη ἐφθα-
σεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Τρογεκούρωφ, ὅστις ἐγενεῖν
ἔξω φρονῶν, καὶ εἰς τὴν πρώτην του ἡμέρην ἠθέ-
λησε μετὰ τῶν ἀνθρώπων του νὰ ἐπιστήσῃ κατὰ
τῆς Κησενιέφσκας (οὕτως ὠνομάζετο τὸ χωρίον
τοῦ γείτονος του,) νὰ τὴν λεηλατήσῃ, καὶ νὰ πο-
λιορκήσῃ τὸν κυρίον αὐτῆς ἐντὸς τῆς ἰδίας του
ἐπαύλειος. Ἐὰ τοιαῦτα ἀνδραγαθήματα δὲν ἤ-
σαν σπάνια δι' αὐτὸν· αἰφνης ἡμῶς ἐσφισθη ἄλ-
λο τι. Ἐνῶ περιήρχετο μὲ βαρεὰ βήματα τὴν
αἰθούσαν, εἶδεν αἰφνης ἐκ τοῦ παραθύρου τρίπ-
πον ἀμαξὴν σταθεῖσαν παρὰ τὴν αὐλείαν θύραν
ἀνθρωπὸς τις, φέρων μινθῶναν ἐκ χονδρῶ ὑψο-
σματος, ἐξῆλθε τῆς ἀμαξῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς
τὸ οἶκον τοῦ οἰκονόμου. Ὁ Τρογεκούρωφ ἐγνώ-
ρισεν τὸν παρεδρὸν Σαβάσκιν, ὃν καὶ διέταξε νὰ
προσκαλεσῶσι. Μετ' ὀλίγον ὁ Σαβάσκιν ἔ-
στατο ἐνώπιον τοῦ Τρογεκούρωφ καὶ ταπεινῶς
πρασκυνῶν ἀνέμενεν εὐλαβῶς τὰς διαταγὰς του.

— Καλῶς ἦλθες... Ἐλησμόνησα πῶς σέ
λένε, εἶπεν ὁ Τρογεκούρωφ· δικτὶ ἦλθες;

— Ἐπήγαινα εἰς τὴν πόλιν, ἐξοχώτατε, ἀ-
πήνησε ὁ Σαβάσκιν, καὶ ἦλθα νὰ μάθω ἀπὸ τὸν
Ἰβάν Δαμιάντζ, ἂν ὑπάρχῃ καμμία διαταγὴ.

— Εἰς τὴν ὥρην ἦλθες... Σὲ χρειάζομαι
πάρε βικί καὶ ἄκουσα.

Τόσον φιλικὴ ὑποδεξιότης ἐξέπληξεν εὐαρέ-
στως τὸν παρεδρὸν ὃν ἠρόνηθη νὰ πῆ, καὶ ἠ-
τοιμασθη ν' ἀκουσῇ τὸν Τρογεκούρωφ μετὰ με-
γίστης προτοχῆς.

— Ἐχὼ ἕνα γείτονα, εἶπεν ὁ Τρογεκούρωφ,
μικροκτηματῆν, ἕνα αὐθάδη, καὶ θέλω νὰ τοῦ
πάρω τὸ κτήμα του... πῶς σοῦ φαίνεται;

— Ἐξοχώτατε, ὑπάρχουν τίποτα ἔγγραφα;

— Ἀνοησίας μοῦ λές; τί ἔγγραφα; τὸ ζή-

τημα εἶναι νὰ παρῆ τὸ κτήμα καὶ μὲ ἔγγραφα
καὶ χωρὶς ἔγγραφα.

— Ἐξοχώτατε, δύσκολον πρᾶγμα.
— Συλλογίσου, ἀδελφέ, προσπάθησε νὰ εὕρῃς
τὸν τρόπον.

— Ἄν, π. χ. ἐξοχώτατε, ἦτο δυνατόν μὲ
κανένα τρόπον νὰ λάβῃτε εἰς τὴν κατοχὴν σας
τὸ ἔγγραφο τῆς ἰδιοκτησίας, δυνάμει τοῦ ὁποῦ
ἐκεῖνος κατέχει τὸ κτήμα του, τότε βέβαια...

— Καταλαμβάνω, ἀλλὰ δυστυχῶς ὅλα τὰ
ἔγγραφα τ.υ. ἐκάρησαν τὸν καιρὸν τῆς πυρκαϊᾶς.

— Πῶς, ἐξοχώτατε; τὰ ἔγγραφα του ἐκάρη-
σαν; ἀλλὰ τότε τί καλλίτερον θέλετε; εἰς τοι-
αύτην περίστασιν ἐνεργεῖτε κατὰ τὸν νόμον, καὶ
καὶ χωρὶς ἀμφιβολίαν θὰ εὐχαριστηθῆτε πληρέ-
στατα.

— Νομίζεις;... Κύτταξε λοιπόν, ἐγὼ βα-
σιζομαι εἰς τὸν ζήλόν σου, καὶ νὰ ἦσαι βέβαιος
ὅτι θὰ σ' εὐχαριστήσω.

Ὁ Σαβάσκιν χαιρετίσας ἐξῆλθεν, ἔκτοτε δὲ
παρεδόθη ὅλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ τόσον δε-
ξιῶς ἐνήργησεν, ὥστε ἀκριβῶς μετὰ δύο ἑβδο-
μάδας ὁ Δουβρόφσκις προσεκλήθη νὰ ἐμφανισθῇ
εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ παρουσιάσῃ τὰ ἔγγραφα,
δυνάμει τῶν ὁποίων κατέχει τὸ χωρίδιον Κη-
σενιέφσκας.

Ὁ Δουβρόφσκις ἐξεπλάγη μεγάλως, καὶ αὐ-
θιμὲρον ἔγραψεν εἰς ἀπάντησιν ἀπότομον ἐκθεσιν,
ἐν ἣ ἐδήλου ὅτι τὸ χωρίον Κησενιέφσκα ἐκληρο-
νόμησε παρὰ τοῦ μακκρίτου πατρὸς του, ὅτι τὸ
κατέχει δυνάμει τοῦ κληρονομικοῦ του δικαίω-
ματος, ὅτι μὲ τὸν Τρογεκούρωφ δὲν ἔχει νὰ μοι-
ρασῇ τίποτα, καὶ τέλος ὅτι πᾶσα ξένη ἀπαι-
τήσις, ἀφορῶσα τὴν ἰδιοκτησίαν του αὐτῆν, εἶνε
ἀπάτη καὶ δόλος.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἠγαρήσθη λίαν τὸν πά-
ρεδρὸν Σαβάσκιν, ὅστις εἶδεν ἐξ αὐτῆς πρῶτον
ὅτι ὁ Δουβρόφσκις εἶναι ἄπειρος εἰς τὰς τοιαύ-
τας ὑποθέσεις, καὶ δεῦτερον ὅτι ἄνθρωπον τόσον
εὐρέθιστον καὶ ἀπρόσεκτον θὰ δυναθῆ εὐκόλως
νὰ ἐμπλέξῃ, βαλλῶν αὐτὸν εἰς δύσκολον θέσιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Δουβρόφσκις, ἐξετάσας ἀπαθῶς
τὴν ἐρώτησιν ἣν τῷ ἀπέτεινον, εἶδεν ὅτι ἦτο
ἀνάγκη ν' ἀπαντήσῃ ἀκριβέστερα· ὅθεν συνέ-
ταξεν ἐσκεμμένως ἕτερον ἔγγραφο, ὅπερ ὅμως
κατόπι ἐκριθῆ ἀνεπαρκές.

Ἡ ὑπόθεσις παρεταίετο. Πεισιθῶς εἰς τὸ δι-
καίόν του, ὁ Δουβρόφσκις ὀλίγον περὶ αὐτῆς ἐ-
φρόντιζε· δὲν εἶχεν οὔτε τὴν ἐπιθυμίαν οὔτε
τὴν δύναμιν νὰ ἐξοδεύῃ, πρῶτος δὲ αὐτὸς ἐσκω-
πτε τὸ ἐλαστικὸν τῆς συνειδήσεως τῶν δημο-
σίων ὑπαλλήλων, καὶ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ γείνη θύμα
δόλου δὲν τῷ ἐπήρχετο κατὰ νοῦν. Ἀλλὰ καὶ ὁ
Τρογεκούρωφ ὀλίγον ἐσκέπτετο περὶ τῆς ἐπιτυ-
χίας τῆς ὑποθέσεως. Ἄντ' αὐτοῦ ἐνησυχολεῖτο ὁ
Σαβάσκιν, ἐνεργῶν ἐπ' ὀνόματι του, φοβίζων καὶ

δωροδοκῶν τοὺς δικαστάς, ἐξηγῶν δὲ τὰ αὐτο-
κρατορικὰ διατάγματα κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ.
Ὅπως δὴποτε, ἐν ἔτει 18... τὴν ἐνάτην Φε-
βρουαρίου, ὁ Δουβρόφσκις προσεκλήθη, διὰ τῆς
ἀστυνομίας τῆς πόλεως, νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ πρω-
τοδικεῖον** ὅπως λάβῃ γνώσιν τῆς ἀποφάσεως,
εἰς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ στρατηγοῦ Τρο-
γεκούρωφ ὑπόθεσιν περὶ τοῦ διαφιλονεικουμένου
κτημάτων, καὶ ὑπογράψῃ τὴν ἐγκρίσιν αὐτοῦ, ἢ
τὰν ἀπαλιν. Αὐθιμὲρον ὁ Δουβρόφσκις ἀνεχώ-
ρησε διὰ τὴν πόλιν, ἀλλὰ προδραμῶν ὁ Τρογε-
κούρωφ διῆλθεν ἐνώπιόν του, προσέβλεψεν δὲ
ἀλλήλους ὑπεροπτικῶς, καὶ ὁ Δουβρόφσκις πα-
ρετήρησεν ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ἀντιδίκου του
σκληρὸν μειδιάμα.

Φθάσας εἰς τὴν πόλιν, ὁ Δουβρόφσκις κατέ-
λυσε παρὰ τινι γνωρίμῳ τοῦ ἐμπόρου, παρ' ἧ καὶ
διευκτέρευσε, τὴν πρῶτην δὲ τῆς ἐπιούσης ἐνε-
φανίσθη εἰς τὸ δικαστήριον, ὅπου οὐδενὸς ἐπέ-
σχε τὴν προσοχὴν. Κατόπι ἐφθάσε καὶ ὁ Τρογε-
κούρωφ, ὃν τὰ μέλη ἐδέχθησαν δουλοπρεπέστα-
τα, καὶ τῷ προσέφερον θρανίον, ἀπὸ σέβας πρὸς
τὸν τίτλον, τὰ ἔτη, καὶ τὸν σωματικὸν του ὄγ-
κον, ἐνῶ ὁ Δουβρόφσκις ὄρθιος, ἐτήρηζετο ἐπὶ
τοῦ τοίχου. Ἐν τῷ μέσῳ βαθείας αἰγῆς ὁ γραμ-
ματεὺς ἀνέγνω τὴν ἀπόφασιν. Ἀφοῦ δ' ἐσιώπη-
σεν, ὁ πάρεδρος ἠγέρθη, καὶ ἀποταθείς μετὰ βα-
θείας ὑποκλίσεως πρὸς τὸν Τρογεκούρωφ, τὸν προ-
σεκάλεσε νὰ ὑπογράψῃ. Ὁ θριαμβεύων Τρογε-
κούρωφ ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς του τὸν κάλαμον,
καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς του ἐδήλωσε τὴν πλήρη
αὐτοῦ εὐαρέσκειαν.

Ἦλθεν ἡ σειρά τοῦ Δουβρόφσκι. Ὁ γραμμα-
τεὺς τῷ παρουσίασε τὸ ἔγγραφο, ἀλλ' ἐκεῖνος
ἴστατο μὲ τὴν κεφαλὴν κάτω νεύουσαν. Ὁ
γραμματεὺς ἐπανελάβε τὴν πρόσκλησιν νὰ ὑπο-
γράψῃ τὴν ἐγκρίσιν ἢ τὴν ἀποδοκιμασίαν αὐτοῦ,
ἐάν, παρ' ἐλπίδα, φρονῇ ὅτι ἔχῃ δικαίον, καὶ
σκοπεύῃ νὰ ἐφευθῆ τὴν ὑπόθεσιν.

Ὁ Δουβρόφσκις ἐσιώπη... Αἰφνης ἤγειρε τὴν
κεφαλὴν, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήστραψαν, ἔκρουσε
διὰ τοῦ ποδῶς του τὸ ἔδαφος, καὶ ὠθήσας ἰσχυ-
ρῶς τὸν γραμματεῖα, τὸν ἔρριψε κατὰ γῆς, εἴτα
δέ, ἀρπάσας τὸ μελανοδοχεῖον, ἐτίναξεν αὐτὸ
κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ παρεδρῶ. Φρικῆ κατέ-
λαβε πάντας· εἰς τὸν θόρυβον οἱ φύλακες ἐδρα-
μον, καὶ μετὰ κόπου ἠδυνήθησαν, σύροντες τον,
νὰ τὸν ἐδηγήσωσι μέρῃ τοῦ ἐκλήθρου του. Ὁ
Τρογεκούρωφ ἐξῆλθε κατόπι, συνοδευόμενος ὑπὸ
τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου. Ἡ αἰρηνιδία παρα-
φροσύνη τοῦ Δουβρόφσκι ἰσχυρῶς ἐπέδρασεν ἐπὶ
τῆς φαντασίας του, καὶ οὐδεμίαν καλῆς λέξεως
ἤξιωσε τοὺς δικαστάς, ὅστινες ἀνέμενον τὰς εὐχα-
ριστίας του, ἀνεχώρησε δ' ἀμέσως εἰς Ποκρόφ-
σκαν, αἰσθανόμενος τύψεις συνειδήσεως, καὶ μὴ
ἐντελῶς ἱκανοποιημένος ἐκ τοῦ θριάμβου του. Ἐν

τούτοις ὁ Δουβρόφσκις ἠσθένησε, προσκληθείς
δὲ ὁ ἐκεῖ ἰατρός (κατὰ τύχην οὐχὶ πολὺ ἀμα-
θῆς) τὸν ἀφήμαξεν ἀμέσως διαορίας συγχρόνως
ἐπίθεσιν βδελλῶν καὶ ἐκδορίων· πρὸς τὸ ἐσπέρας
ὁ ἀσθενὴς ἦτο καλλίτερα, καὶ τὴν ἐπαύριον τὸν
ἔστειλαν εἰς τὸ χωρίον του, ὅπερ σχεδὸν δὲν τῷ
ἀνῆκε πλέον.

Γ.

Παρήλθεν ὀλίγος καιρὸς, ἀλλ' ἡ ὑγεία τοῦ
ἀσθενοῦς Δουβρόφσκι δὲν ἐβελτιούτο. Καὶ ναὶ
μὲν ἡ παραφροσύνη δὲν εἶχε πλέον ἐπαναληφθῆ,
αἱ δυνάμεις του ἡμῶς προφανῶς ἠλαττούντο.
Ἀψήσας τὰς συνήθειας του ἐνασβολήσεως, σπανίως
ἐξήρχετο τοῦ κοιτῶνός του, καὶ ἐπὶ ὀλιγόηρον
ἡμέρας ἔμεινε βυθισμένος εἰς σκέψεις. Ἡ Γεγό-
ροβνα, ἀγαθὴ γραῖα, παιδοκόμος ἄλλοτε τοῦ υἱοῦ
του, ἐφρόντιζεν ἤδη περὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ὡς
περὶ βρέφους· τῷ ἐνθύμιζε τὴν ὥραν τοῦ φαγη-
τοῦ καὶ τοῦ ὕπνου, τῷ ἐδίδεν ἡ ἴδια τὴν τρο-
φήν του, καὶ τὸν ἐβόηθει νὰ κατακλιθῇ. Ὁ Δου-
βρόφσκις ὑπήκουεν αὐτῇ καὶ μόνον μετ' αὐτῆς
συνεκοινωνεῖ. Δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ σκεθῆ περὶ
τῶν ὑποθέσεών του, ἢ δὲ Γεγόροβνα εἶδε τὴν
ἀνάγκην νὰ γνωστοποιήσῃ τὰ διατρέξαντα εἰς
τὸν υἱὸν Δουβρόφσκιον, ὑπηρετοῦντα εἰς ἕν τάγμα
τοῦ πεζικοῦ τῆς φρουρᾶς καὶ εὐρισκόμενον τότε
εἰς Πετρούπολιν. Ὅθεν ἀποσπάσασα φύλλον χάρ-
του ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐξόδων, ὑπηγόρευσε εἰς
τὸν μάγειρον Χαρίτωνα, τὸν μόνον ἐγγράμμα-
τον τοῦ χωρίου, ἐπιστολήν, ἣτις καὶ αὐθιμὲρον
ἐστάλη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Εἶναι ἤδη καιρὸς νὰ γνωρίσῃ ὁ ἀναγνώστης
τὸν ἀληθῆ ἥρωα τῆς διηγήσεώς μας.

Ὁ Βλαδίμηρος Δουβρόφσκις ἐξεπαιδεύετο εἰς
τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν ἐνωθῶν, ὃπόθεν
εἶχεν ἐξέλθῃ μὲ βαθμὸν ὑπαξιωματικοῦ τῆς φρου-
ρᾶς. Ὁ πατήρ του δὲν ἐφείδετο ποσῶς χρημάτων
διὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ συντήρησιν τοῦ υἱοῦ του, ὅστις
δρμητικῶν χαρακτηρισμῶν καὶ φιλόδοξος, ἠγαρήσθη
τὰς ἰδιοτρόπους ὀρέξεις του, ἐπαίξεν, ἐδανείζετο
καὶ οὐδὲλως περὶ τοῦ μέλλοντος μεριμνῶν, ὠνει-
ροπόλει ἐνίοτε, ὅτι θάττον ἢ βράδιον, θὰ εὐρι-
σκε πολυέρονον νύμφην.

Ἐσπέραν τινὰ εἶχεν συνέλθῃ παρ' αὐτῷ ἀξιο-
ματικοὶ τινες καὶ διεσκέδαζον ἐξηπλωμένους καὶ
καπνίζοντας, ὅτε ὁ θαλαμηπόλος του Γρήσας
τῷ ἐπίδωκεν ἐπιστολήν, ἣς ἡ ἐπιγραφὴ καὶ ἡ
σφραγὶς ἐξέπληξε σφόδρα τὸν νεανίαν. Ὅθεν ἀ-
ποσφραγίσας ἀμέσως αὐτήν, ἀνέγνωσε τὰ ἀκό-
λουθα.

«Κυρίε μας Βλαδίμηρε Ἀνδρέιτζ, ἐγὼ ἡ
δαθὰ σου, τολμῶ νὰ σοῦ γράψω διὰ τὴν ὑγείαν
τοῦ πατέρα σου. Εἶναι πολὺ ἀσχημα, καμμία
φορὰ παραμιλεῖ, καὶ ὅλη τὴν ἡμέραν κάθεται σὺν
μικρῷ παιδάκι—καὶ εἶνε στοῦ Θεοῦ τὸ χεῖρ καὶ
ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατός μας.—Νὰ εἴθης ἐδῶ,

καλό μου καλλιγράφι· έμεις θά σου στείλωμε και άλλα εις την Άμμονιά. Άκούεται, πώς τό Κριτήριο έρχεται νά μάς παραδώσῃ όλους εις την έξουσία του Τρογεκλύρωφ, διότι λένε είμαστε έδικοί του—μά έμεις άπο τό καλήν χρόνια είμαστε έδικοί σας—και ποτέ τέτοιο πράγμα δέν τό άκούσαμε. Έσύ αύτου εις την Πετρούπολι είμπορείς ν' άναφερθής εις τόν πατέρα τόν βασιλέα μας, νά μή μάς άδικήσουν Μένω ή πιστή σου δούλα Άρήνη Γεγόροβνα Βουζιρόβα.»

Ο Βλαδίμηρος Δουβρόφσκις μετά συγκινήσεως άνέγνωσε τρίς και τετρακίς τάς άουαρτήτους ταύτας γραμμάς. Είς μικράν ήλικίαν είχε μείνη ήρφανός μητρός, μόλις δέ γνωρίσας τόν πατέρα του, όκταετής έστάλη εις Πετρούπολιν. Ούχ ήττον ήτο μετ' αύτου νοσρώς συνδεθεμένος και τοσοῦτω μάλλον ήγάπα την οικογενειακήν ζωήν, όσφ όλιγώτερον είχε άπολαύση τών ήρέμων αύτης θελήτρων.

Η ιδέα του ν' άπολέση τόν πατέρα του τῷ έπροξένει βαρεῖαν όδύνην, ή δέ θέσις του δυσμοίρου άσθενούς, ήν έμάντευεν εκ τής ληθθείσης έπιστολής, τόν έπλήρου φρίκης. Έφκνάζετο τόν πατέρα του, εις τό άφανές χωρίον του, έγκαταλειμμένον εις τάς χείρας γραίας εύήθους και τών ύπηρετῶν... άπειλούμενον υπό συμφοράς τινος, και φθίνοντα, άνευ βοήθειας, εν όδύνας σωματικαίς και ψυχικαίς. Ο Βλαδίμηρος έμύμφετο έαυτόν διά την ένοχον άμέλειάν του. Πρό καιρού στερούμενος είδήσεων, ούτε κέν είχε σκεφθῆ νά έρωτήση περί του πατρός του, ύποθέτων αύτον ταξειθεύοντα, ή άπησχολημένον εις οικιακάς φροντίδας.

Όθεν άπεφάσισε ν' άναχωρήση, και μάάλιστα νά δώσῃ την περικήτησίν του, άν ή κατάστασις του πατρός του δέν ήθελε τῷ έπιτρέψη ν' άπομακρυνθῆ αύτου. Οι σύντροφοί του, έννοήσαντες την άνησυχίαν του άπήλθον, ό δέ Βλαδίμηρος μείνας μόνος, έγραψεν άναφοράν ζητῶν άδαιαν άπουσίας, και, με την καπνοσύριγγα άνά χείρας, έδυθίσθη εις βαθείας σάψεις.

(Έπειτα συνέχεια)

P. A. A.

Η ΑΝΑΣΣΑ

(Έκ του συγγράμματός Η Κοινωνία του Λονδίνου.)

Άπέχου τής Άνάσσης! άναφωνεί ή Άγγλία. Πάς Άγγλος είτε ούγιος είτε τάρως συμφωνεί και πρός τόν δεινότατον αντίπαλόν του, θεωρών την Α. Μ. την Άνασσαν Βικτωρίαν ως δν ύπερφύς, ως έννοιάν τινα άφρημένην, ή μάλλον ως τι πνευματικόν. Πάς πολίτης του Ήνωμένου Βασιλείου άν μή είνε δημοκρατικός—πράγμα εκ τών σπα-

νιπτάτων—, λατρεύει την Άνασσαν ως ό είδωλόλατρες τό είδωλόν του, αίθανόμενος εν ταύτῳ φόβον δεισιδαιμόνα και θαυμασμόν άπερίοριστον.

Άλλ' έγώ Ρώσος ών, και ουδένα λόγον έχων ένχ θεωρώ την Α. Μ. την Άνασσαν Βικτωρίαν ως την εκδήλωσιν θείου τινός δικαίου, θάποτολήσω νά άνεγείρω όλιγον τό παραπέτασμα του ίερού, και άτσνίσας εις τό είδωλον, νά παραστήσω εις ύμάς είλικρινώς την γυναίκα, ήν άποκρύπτει άπί τών βλεμμάτων τών ανθρώπων ή λάμψις του στέμματος.

Και εν πρώτοις μάθετε ότι ή νυν Άνασσα και ή ζωόντις έτι του συζύγου τής Άνασσης είνε δύο γυναίκες όλως διάφοροι. Έκείνη μόν είχε τόν άνδρα της έδηγόν, σύμβουλον, λατρεύουσα αύτόν σταθερώς· είχαν αύλήν μεγαλοπρεπή, ήτο εύφυστάτη, θελκτική, γελόεσσα, άμέριμος, άρεσκομένη και εις τά έλάχιστα άνευ τινός ύπερηφανείας. Η άξίερατος Άνασσα διηυθέτει διά τών ίδιων αύτης χειρών την αΐθουσάν της παρόντος του Μένδελσον και έτραγώδει τρέμουσα ένύπιον αύτου. Έτήρει δέ έθιμοτυπίαν τοσαύτην μόνον, όσην άπήτει ή θέσις της, ήσθάνετο τάς συγκινήσεις νεαρῆς μητρός, ήγάπα τάς διασκεδάσεις κα' δέν το άπέκρυπτεν, άνεμειγνύετο μετά τών ύπηκόων της και έπέχεεν επί του έθνους όλου την μαρμαρυγήν τής ευδαιμονίας της. Έτι δέ πρός τούτοις ήτο γυνή έξαιρετώς κομφοτάτη.

Άλλά τίς ήθελε δυνηθῆ νά άναγνωρίση ότι ή Άνασσα εκείνη είνε ή σημεριν γεγηρακυία γυνή, ή αρχαιότροπος, άπειρίτος, νωθρά την όψιν και σκαιώς διαλεγόμενη, ή φεύγουσα μόν τούς ανθρώπους, άδιαλείπτως δέ πενθοῦσα και πνιγομένη εν τῇ πικρίῃ τών λυπηρῶν άναμνήσεων και πόθων της, ότως ώστε όι περί αύτήν νομίζουσι πολλάκις ότι έχουσι ένώπιον αύτῶν νούν καταπεπτωκότα εις πρόωρον τρόπον τινῷ ήθικόν γῆρας.

Η θλίψις μετέβαλε τελείως την φύσιν τής Άνάσσης· και ό βλέπων αύτήν εκ του σύγγυς αισθάνεται ένάλλαξ θαυμασμόν και αντίπαθειαν, άλλως δέ, ίνα τό είπωμεν καθαρά άπαξ διά πάντός, είνε γυνή παράδοξος και άκατανόητος· διότι ή μεγάλη παικιλία ή κατὰ πάσαν ώραν άναφαινόμενη εν τε τῷ χαρακτήρι αύτης και ταίς πράξεσι, συντελεί τάς μάάλιστα εις τό νά άποπλανῆ και τόν άκριβέστατον και λεπτότατον παρατηρητήν. Προκειμένου νά γίνῃ ή εικόν τής Α. Μ. τής Άνάσσης Βικτωρίας ζωής, ή εικόν αύτη θά είνε κατ' άνόγκην μεστή αντιφάσεων· μεγάλη και μικρά ως Άνασσα, χήρα άπαρμήθητος και εύπαρκαμήθητος, μήτηρ καλή και μήτηρ δυσάρεστος, τηρεῖ μετ' εύλαθείας τά χριστιανικά αύτης καθήκοντα και ουδόλως είνε φιλοθηρικός, γυνή εύφυστάτη και ένίοτε μαρότάτη, καρδία εύπαθής άλλά πολλάκις άδυσώ-

πητος και ύβριστική, γυνή εκπροπεστάτη και περισπούδαστος και έξαιφνης έλαχιστου λόγου άξία, αυτόχρημα αίγιμα δύσλυτον.

Μετά θάνατον ή Άνασσα Βικτωρία θά έχῃ έξ ίσου και τούς ύπέρ αύτης και τούς έναντίον αύτης· άλλῃ την κρίσιν άμφοτέρων θά έπισκιάση καθ' όλου τό μυστήριον.

Πολλοί Άγγλοι, τής τάξεως ίδιῃ τών άστῶν, άγαπῶσιν έτι την Άνασσαν των αυτομάτως και καθ' έξιν. Άλλ' ή Α. Μ. ή Άνασσα Βικτωρία δέν δεσποζει πλέον του λαού της, βλέπει και αύτή έξφρανίζόμενον κατὰ μικρόν τό άξιωμα αύτης και τό γόντρον. Η άληθής Άνασσα συναπέθανε μετά του πρίγκιπος Άλβέρτου του συζύγου της, ή δ' έτι ζωσα είνε μόλις ή σκιά τής πρώτης.

Έν τούτοις θά προσπαθίσω νά την παραστήσω υπό την τριπλήν αύτης όψιν, τουτέστιν εν τῷ πολιτικῷ βίῳ, τῷ έπισήμῳ και τῷ οικογενειακῷ.

Η Άνασσα Βικτωρία είνε θυγάτηρ του δουκός του Κέντ, νεωτέρου άδελφου Γεωργίου του Δ', άμφοτέρων άποθανόντων άπαιδων, άπερισκείψια εις ήν ουδόλως θά ύποπέση ή νυν βασιλεύουσα οικογένεια, ής ή περι τούτου πρόνοια είνε ίσως ύπερβολική.

Τό Σύνταγμα θεωρεῖ την Άνασσαν ως άλάθητον, άπαραδίκτον και άνεύθυνον, έχουσαν δέ πάντα τά δικαιώματα και κατέχουσαν αυτά άπόλυτα, άλλ' επί τῷ όρω ουδένοδς τούτων νά ποιηται χρῆσιν. Τό Σύνταγμα κελύει την βασιλεύσασιν νά κυβερνῆ διά τών ύπουργῶν της, έξφρασις άκατάλληλος την σημεριν· διότι ου μόνον δέν κυβερνῆ πλέον, άλλ' ουδέ κέν ύφίσταται την ένόχλησιν του νά βασιλεύῃ.

Ένίοτε άναλογιζόμενος τις τό φάσμα τούτο, έρωτῆ έαυτόν εάν ή βασίλισσα τής Άγγλίας ζῆ έτι, και όποίον τι τών εθνικῶν αύτης καθήκοντων έπιτελεί.

Και άν παρητετο άμα τῷ θανάτῳ του πρίγκιπος Άλβέρτου, δέν θά ήτο νυν μάλλον άπομερονωμένη άπό τών ύπηκόων της, Την ένδόμυχον αύτης θλίψιν μεταφέρει άπό άνακτόρου εις άνακτόρον διανέμουσα την ύπαρξιν της μεταξυ του Ούίνδσορ εν τῇ κομητείῃ Βέρκς, τής Όσβόρνης εν τῇ νήσῳ Ουάιτ και του Βαλμοράλ εν Σκωτίῃ, ουδόλως άξιοῦσα νά ένθυμηθῆ ότι έχει και πρωτεύουσαν, ένθα ή εμφάνισις της ήθελεν άναζωογονήση την μεμαρκαμένην και έσθεσμένην αύλήν. Άγνωστος εις την νέαν γενεάν ουδέν έποίησε πρός έκρίζωσιν του σπέρματος τών δημοκρατικῶν, οτινες εύδοκίμοῦσιν ένεκα τής άπομακρύνσεως τής Άνάσσης και μάλλον έμφυτεύονται εν τῷ πνεύματι τών ύπηκόων. Και τοι δέ ύφίσταται εν Άγγλία πίστις εις τό βασιλικόν αισθημα, ή χώρα αύτη φαίνεται ώριμάζουσα

εις πάν άλλο είδος πολιτεύματος ή τό μοναρχικόν. Έάν δέ τό Ήνωμένον Βασίλειον έγίνετο δημοκρατία μετά προέδρου γυναικός, ή μεταβολή θά συνίστατο εν τῇ μορφή μόνον ουχι δέ πράγματι ή εν τῷ προαιωνίῳ μηχανισμῷ τών θεσμῶν.

Η Α. Μ. ή Άνασσα Βικτωρία παρασκευάζει θαυμασίως τό έδαφος πρός ήπίαν μετάβασιν. Άποκρύπτουσα έκυτήν άπό τών βλεμμάτων τών ύπηκόων της και συνθηκόουσα αύτους νά μή την βλέπωσιν, άπέδειξεν άνεπαισθητως ότι είνε περιττή. Η Άγγλία δαπανῶ πλείστα όσα χάριν τής βασιλικῆς οικογένειας, παρέχουσα κατ' έτος νέας πιστώσεις πρός τινα τών άπειροπληθῶν βλαστῶν της. Ο δέ τόπος ήρχισαν ήδη νά διανοῆται ότι ή βασιλεία είνε πολυδάπανος και δέν είνε τουλάχιστον στοιχείον ζωτικόν ουδέ κατ' άκολουθίαν χρήσιμον εις την κυβερνητικήν λειτουργίαν.

Η Άγγλία δημοκρατουμένη θά ήτο άρά γε εύδαμονεστέρη; Άγνοῶ, άλλά και τό ζήτημα είνε άρκούντως σπουδαίον, ώστε νά το μελετήση τις και νά το βασανίσῃ. Η Άνασσα, όφείλομεν νά το άναγνωρίσωμεν, έχει φρονήματα πολιτικά και δέν είνε γυνή άμαθής, διδάσκαλοι αύτης έγίνετο ό Πήλ, ό Ρώσελ, ό Παλμερστον, ό Βήκονοφιλδ, ό Γλάδστον. Μορφωθεῖσα και χειραγωγηθεῖσα υπό τής φρονήσεως και τής συνέσεως του πρίγκιπος Άλβέρτου, είνε ίκανωτάτη εις τό νά κρίνη και άποφασίσῃ περί παντός ζητήματος, δσάκις θελήσῃ νά έργασθῆ πρός τούτο. Οι διπλωμάται και οι πολιτικοί άνδρες οι πλησιάζοντες αύτήν εκπλήσσονται διά τάς εύρείας αύτης γνώσεις, την σαφήνειαν τών διανοημάτων και την τεραστίαν μνήμην. Άλλ' ή παθητική αύτης στάσις ή ύπερβαίνουσα τάς άπαιτήσεις του συντάγματος και ή άποχή άπό παντός πράγματος, έλαττοῦσι και τό εκ τών άρετῶν της όφελος. Και ούτω πως δικαιοῖ δσημέραι έτι μάλλον τό υπό του κ. Νιζάρ ηθέν: «Η Άνασσα ουδέν άλλο είνε ή σεπτός όμηρος καθειργμένος υπό τής έλευθερίας εν τῷ άνακτόρῳ.»

Συγγραφείς Άγγλοι έπαραλλήλισαν την βασιλείαν τής Βικτωρίας και την τής Έλισάβετ· άλλά διατί άρά γε; Δόξα τῷ Θεῷ ή νυν Άνασσα δέν έμίανε την βασιλείαν της διά τών έγκλημάτων τής προγόνου αύτης· εάν δέ είνε ύποδεστέρα εκείνης κατὰ την εύφυίαν, δι' αυτό τούτο έχει πνεύμα συμφωνώτερον πρός τάς άπαιτήσεις τής θέσεως της. Διότι τί την ήθελε την άρκτηριότητα τής Έλισάβετ εν συνταγματικῇ κυβερνήσει; Τούναντίον ή Βικτωρία κατέστη πρότυπον τής προσωπικής άφανείας πρός του ύπουργείου και του Κοινοβουλίου. Όθεν ή Άνασσα άποχωρεῖ δσημέραι άπό του δημοσίου βίου, του έπισήμου βίου, έπιρρίπτουσα εις τόν πρίγκιπα τής Ουαλλίας πά-

της τὰς ἀγγαρείας εἰς ἃν κατὰ μικρὸν μετεβί-
βασε καὶ πάντα τὰ βασιλικά καθήκοντα : τοὺς
χοροὺς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥστε ὁ μὲν πρίγκιψ τῆς
Οὐαλλίας προεδρεύει πᾶσιν τῶν ἐν τῇ Αὐλῇ
τελετῶν, ἡ δὲ βασιλισσα περιωρίσθη εἰς ὀλίγας
τινάς ἄλλας ἰδιαιτέρας καὶ ὠρισμένας ὑποδοχάς,
καὶ εἰς ἐπισήμους τινὰς ἐπισκέψεις. Τὰ γευμάτα
τῆς εἰνε σύντομα καὶ ψυχρά, οἱ δαιτυμόνες ἐπι-
τετηδευμένοι, αἱ δὲ κυρίαί τῆς τιμῆς μοῖαι τε-
ταγμέναι περὶ τῆς βασιλικῆς Σφιγγός. Ἐν τῇ
τῇ ἐρημίᾳ δὲ ταύτῃ, ἐξ ἧς ἐλλείπει πᾶσα κίνη-
σις καὶ ζωὴ, ἡ ἐθμοτυπία τηρεῖται ἀκριβέστα-
τα εἰς ὑπερβολὴν ἀληθοῦς ἀφόρητον καὶ ὄχληράν.

Ἡ γηραιὴ κόμισσα Βούρσον διηγείται ὅτι
προσκληθεῖσα ποτε ὑπὸ τῆς Ἀνάσσης εἰς γεῦμα,
ἐπειδὴ κατεῖχετο ὑπὸ θεινῆς καταρροῆς, ἐδέησε
νὰ καταφύγῃ εἰς ταχυδακτυλουργικὰ τεχνά-
σματα ἵνα ἐγκρύψῃ κοινὸν βινόμακτρον ἐν τῷ ἐ-
πιστήμῳ ἐκ τριχάπτων μαντηλῶν τῆς.

Πολλάκις δὲ εἶνε ἀστία ἡ ἀκρίβεια τῆς τη-
ρήσεως τῆς ἐθμοτυπίας. Παραδείγματος χάριν
ἀείποτε αἱ εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Ἀνάσσης προ-
σκεκλημένοι, κυρίαί ὀφείλουσι νὰ προσέρχωνται
γυμνὸν ἔχουσαι τὸν τράχηλον, οὐ ἕνεκα πολλὰ
ὀμοπλάται βιγούσι. Ἡ Α. Μ. ἡ Ἀνασσα Βικτω-
ρία ἐμμένουσα εἰς τοὺς ἀρέσκοντας αὐτῇ συμμοῦς
τῆς νεότητός της δὲν θέλει νὰ ἴδῃ συμμοῦς ἄλ-
λους, πᾶς δὲ νέος συμμοῦς τὴν ἐξερεθίζει. Ὅτε δὲ
ἡ πριγκίπισσα τῆς Οὐαλλίας εἰσήγαγε τὰς ἀφε-
λείας, ἡ Ἀνασσα ἐμήνυσε διὰ τινος τῶν θαλα-
μηπόλων εἰς τὴν λαϊκὴν Σ' ἐμφανισθεῖσαν πρὸ
τῆς Ἀνάσσης μετὰ τῶν ἀφελειῶν ἃς εἶχον ἡδὴ
πᾶσαι αἱ Ἀγγλίδες, νὰ ἀπέλθῃ, καὶ τότε μόνον
νὰ ἀναφανῆ εἰς τὴν Αὐλὴν, ἀφ' οὗ αὐξήθωσι αἱ
κατὰ τὸ μέτωπον κεκομμέναι τρίχες.

Αἱ κυρίαί ὀφείλουσι νὰ ἔχουσιν ὡς κόσμημα
τῆς κεφαλῆς τὰ τρία λευκά πετρά, τὰ ἐπὶ τοῦ
οἰκοσῆμου τοῦ πρίγκιπος τῆς Οὐαλλίας, καὶ ταῦτα
ἐμπτηγμένα ὀρθῶς ἐμπροσθεν ὡς τὴν λοφίαν
πτηνῶν τινῶν ἢ ἀρχηγῶν τινος τῆς φυλῆς τῶν
Σιού. Ἄν δὲ τύχῃ κυρία τις νὰ φορῇ τὸν λόφον
ταῦτον κατ' ἄλλον τρόπον ἢ ὡς κελεύει ὁ κανο-
νισμὸς, πάραυτα ἀποστέλλεται εἰς τὸ κάτοπτρον
τῆς νὰ τὰ διορθώσῃ. Ἡ μίστρες Λάγγτρου ἐνα-
φανίσθη ποτὲ πρὸ τῆς Ἀνάσσης φέρουσα μὲν τὰ
τρία πετρά, ἀλλὰ κατὰ πολὺ φιλάρεσκον τρό-
πον παρευθὺς ἀπεστάλη θαλαμηπόλος τις πρὸς
τὴν εὐμορφὸν περὶ τῆς τοῦ κανονισμοῦ, κελεύων
αὐτὴν ἢ νὰ τὰ διορθώσῃ κατὰ τὰ νενομισμένα
ἢ νὰ ἀπέλθῃ.

Μετὰ τὸ φηγῆτόν ἡ Ἀνασσα πρὶν ἀποχωρήσῃ
εἰς τὰ δώματά της ἀποστίνει πρὸς ἕνα ἕκαστον
τῶν προσκεκλημένων λόγους τινὰς εὐμενῆς περὶ
τῶν ἰδιαιτέρων κῦτων συμφερόντων καὶ ὑποθέ-
σεων σημειωτέων δὲ ὅτι ἔχει ἐξαισῶν μνήμην
καὶ γινώσκει τὴν ἱστορίαν ἐνὸς ἑκάστου. Ἐξαφα-

νισθείσης τῆς Ἀνάσσης, ἀπέρχονται οἰκάδε καὶ
οἱ δαιτυμόνες, ἂν μὴ κρατήσῃ τινὰς αὐτῶν τὸ
σφαιριστήριον, παιγνίδιον ἀθῶν. Αὕτη εἶνε ἡ
μόνη ἐπιτρεπομένη διασκεδάσις ἐν ταῖς ὑποδο-
χαῖς ταύταις ἧτις, ὡς βλέπετε, οὐδὲν ἔχει τὸ
φιλόπαιγμον.

Οἱ προσκεκλημένοι οἱ διημερεύοντες μετὰ τῆς
Ἀνάσσης ἀγοράζουσι τὴν τιμὴν ταύτην διὰ κα-
ταρροῆς ἀναποφεύκτου, διότι ἡ Α. Μ. δὲν δύνα-
ται νὰ ὑποφέρῃ τὴν θερμότητα, διὰ τοῦτο δὲ καὶ
οὐδέποτε συγχωρεῖ νὰ ἀνάπτωσι πῦρ ὅπου αὐτὴ
διαμένει. Κατὰ τὰς ὁμηγύρας ταύτας ἐπικρατεῖ
ἄκρα μονοτονία, ἡ δὲ συνδιάλεξις περιτρέφεται
περὶ κοινὰ τινα καὶ τετριμμένα. Ὅθεν μυρία ὅσα
μηχανῶνται καὶ ἐπινοοῦσιν ἵνα ὑπεκφεύγωσιν ἐν-
σχῆμους. Ὁ παραμένων ὥρας τινὰς παρὰ τῇ Ἀ-
νάσσει φαίνεται ὡς γηράσας ἢ ταξειδεύσας εἰς
χώρας ἐξαφανισθείσας.

Ποῦ οἱ χρόνοι ἐκαῖνοι καθ' οὓς ἡ νεαρὰ βασι-
λις παρέθετεν ἐν τοῖς κήποις μὲν τῶν ἀνακτόρων
Βουκιγγαμ μεγάλα προγεύματα εἰς ἐξακοσίους
δαιτυμόνας, τὰς βροχεράς δὲ ἡμέρας ἐν τῇ αἰ-
θούσῃ αὐτῆς ἕκαστος ὄφειλε νὰ διηγηθῇ ἀνεκ-
δοτὸν «διὰ νὰ περᾶσῃ ἡ ὥρα,» αὐτὴ δὲ ἐθαυμά-
ζετο ἐν τοῖς βασιλικαῖς χοροῖς διὰ τὴν χάριν μεθ'
ἧς ἔχορευε τὸ μενονέτον, ἢ ἔχουσα τὸν νοῦν της
εἰς τὰς διασκεδάσεις παρελάμβανε ἐξερχομένη
ἔφιππος εἰς περίπατον τὰς κλειδάς τοῦ ταμείου
καὶ τὰς ἔχανε καθ' ἑδῶν, καὶ πρὸς ἀνεύρεσιν ἀ-
πεστέλλοντο ἀποσπάσματα ἀστυνομικῶν κλητή-
ρων πρὸς ἄκραν εὐφροσύνην καὶ θυμηθῆν δλου
τοῦ Λονδίνου! Πάντων τούτων μίαν μόνην ὑπο-
λείπεται ἀνάμνησις ἐν τῷ χαρακτῆρι τῆς Ἀνά-
σσης, ἐν τοῖς χοροῖς δὴλον ὅτι τῶν ὀρεινῶν Σκώ-
των, κυνηγῶν, ἀνθρώπων χονδρῶν, ἔχόντων ἀ-
νατροφήν ἤτονα τῆς τῶν θεραπόντων τῶν με-
γάλων οἰκῶν ἐν τοῖς χοροῖς δὲ τούτοις ἡ Α. Μ.
δὲν ἀπαξιοῖ νὰ παρίσταται μετὰ τῆς ἀκολουθίας
της, καὶ οἱ μὲν πρίγκιπες συγχωροῦσιν μετὰ
τῶν αὐλικῶν θεραπόντων, αἱ δὲ κυρίαί τῆς αὐ-
λῆς μετὰ ἡνιόχων, κηπουρῶν, θαλαμηπόλων, μα-
γειρῶν, οἱ δὲ μεγιστάνες καὶ οἱ ἐν τέλει μετὰ θα-
λαμηπόλων. Ἡ Ἀνασσα ἐνδεδυμένη ἐσθῆτα βρα-
χίσαν ἦν ἀνασῶρι δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν
μετὰ πολλῆς χάριτος, εὐκίνητος ὡς εἰκοσαεῖς
κόρη, ἑλαφρὰ καὶ χαρίεσσα παρὰ τὴν ἡλικίαν της,
μετέχει παιδροτάτη τῶν σκιερητικῶν καὶ ἰδιορρυθ-
μῶν τούτων χορῶν. Καὶ ἡ πριγκίπισσα τῆς Οὐ-
αλλίας προσκαλεῖ τὸν ἡνιόχον της καὶ χορεύει
μετ' αὐτοῦ ὁ δὲ πρίγκιψ ἕνα μόνον χορὸν δὲν
τῇ συγχωρεῖ, τὸν ἄγαν αἰκιακὸν στρόβιλον. Δὲν
νομίζετε ὅτι ἀναγινώσκατε ὕλην διηγήματος τοῦ
Οὐαλτεροσκώττου; Τὰ πάντα ἐν τῇ Σκωτίᾳ
ταύτῃ ἔχουσιν εἰς τὸν ἀπλοῦν καὶ ἀγροτικὸν
βίον, ἡ δὲ Ἀνασσα φαίνεται ἀναγεννωμένη καὶ
ἀναζῶσα ἐν αὐτῇ.

Λατρεῖει ἡ Ἀνασσα τὴν χώραν ταύτην καὶ
οἱ προσφιλεῖς αὐτῇ Σκῶτοι κατέχουσιν ἄλλην αὐτῆς
τὴν καρδίαν καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ταπεινότεροι καὶ
εὐτελέστατοι εἶνε φίλοι της. Φέρεται πρὸς αὐτοὺς
μετ' ἀγαθότητος καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐμένειαν
αὐτῆς ἀνταποδίδουσι δι' ἀγάπης καὶ πίνουσιν
εἰς ὑγείαν της.

Ὅτε ἀπέθανεν ὁ πατὴρ τοῦ Ἰωάννου Βράουν,
μικρὸς κτηματίας, ἡ Ἀνασσα ἀναμιγθεῖσα μετὰ
τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων τοῦ τεθνεώτος ἐπο-
ρεύθη εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπαρηγόρησε τὴν ἄπορον
τυφλὴν χήραν, καθίσασα παρ' αὐτῇ ἐν τῇ μα-
γειρείῳ καὶ τηρήσασα πάντα τὰ ἔθιμα ὡς ἐάν
ἦτο στενὴ συγγενὴς τῆς πενθούσης οἰκογενείας.

[Ἔπεται τὸ τέλος.]

Π. Ι. Φ.

ΤΟ ΛΕΥΚΟΝ ΡΟΔΟΝ

[Συνήχεια καὶ τέλος· ὡς προηγοῦμ. φύλλον.]

Μετὰ τὸ δυστύχημα τοῦτο μίαν μόνην παρη-
γορία ὑπελείπετο εἰς τὴν Κλαίρην, ἡ σπουδὴ·
ἐπεδύθη δὲ συντόμως εἰς αὐτὴν καὶ ἐπλούτισεν
ἀφθόνως τὴν μνήμην αὐτῆς καὶ τὸ πνεῦμα.

Ἐπανευρίσκομεν αὐτὴν μετὰ τρία ἔτη ἐν λαμ-
πρᾷ ἐσπερίδι, ἐν τῇ ἐξοχικῇ τοῦ πατρὸς της πα-
ρὰ τὸ Σιδῶν οἰκίαν.

Ἡ Κλαίρη εἶνε τώρα ὕψηλὴ καὶ περικαλλῆς
νεῆνις, ἐκ τῆς ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ διατριβῆς
αὐτῆς διατηρήσασα μόνον σοβαρότητα τινα ἢν
δμως κολάζει ἡ γλυκύτης τοῦ βλέμματός της.

Πρὸ ὀλίγου ἐμελεσε τὸ μουσικὸν τεμάχιον, δι'
ὃ ἐξέκωθη τοῦ πρώτου βραχίου· εἶνε δὲ τοῦτο τὸ
Inflammatus τοῦ θεοῦ Stabat τοῦ Ροσσίνι.

Οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες, οἱ εὐτυχεῖς οὗτοι τοῦ
μέλλοντος κατακτηταί, ἐκρότησαν τὰς χεῖρας
ἐνθουσιωδῶς ἐπικυρῶσαντες τὴν ἀπόφασιν τῶν
ἐλλανοδικῶν τοῦ Παρθεναγωγείου. Ἡ Κλαίρη
ἀταράχως διέρχεται τὰς αἰθούσας καὶ μεταβαί-
νει εἰς τὸ ἀνδρῶν τοῦ κήπου πρὸς ἀναψυχὴν.

Δύο νεάνιδες περιεπάτουσαν ὑπὸ τὰ δένδρα ὀλί-
γον μερिमνωσάκει περὶ τῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ συναυ-
λίας. Ἡ μίαν ἐξ αὐτῶν ἀκούσασα τὸν κρότον τῶν
βημάτων τῆς Κλαίρης ἐστράφη καὶ εἶπε :

— Ἄ! σὺ εἶσαι! Ἐλα! ἔλα νὰ γίνῃς ἡ τρίτη
Χάρις!

Ἡ ταῦτα λέγουσα εἶνε ἡ Λαύρα, ἡ μεγαλει-
τέρα ἀδελφὴ τῆς Κλαίρης· τὴν στιγμὴν ἐκείνην,
ὡς θέλωμεν ἴδῃ, συνεχίζεται περὶ σπουδαιότητος
ἀντικειμένου μετὰ τῆς ἄλλοτε συμμαθητρίας
της Λευκῆς Δεζάντης.

— Καύμενη Κλαίρη μου, εἶπεν ἡ Λαύρα μεθ'
ὀρμῆς, συγχώρησέ μας. Δὲν ἠκούσαμεν τὸ ὄραϊον
κομματί που ἐτραγουδῆσας δὲν ἔχω νοῦν διὰ τὴν
μουσικὴν καὶ εἰςύρεις διατί παρουσιάσθησαν

δύο γαμβροὶ καὶ μεζητοῦν, ὁ δικηγόρος που ἔχει
μεγάλην ἀξίαν καὶ ὁ ἄλλος που ἔχει μεγαλήν
περιουσίαν. Πρέπει νὰ ἐκλιεῶν ὁ πατέρας μετ' ἀ-
φίνοι ἐλευθέρων σὺ δὲν ἐνοεῖς τίποτε ἀπ' αὐτὰ·
ἐγὼ κλίνω περισσώτερον εἰς τὴν ἀξίαν ἀλλ' ἡ
καλὴ μου φίλη, ἡ ὁποία πάντοτε μοῦ ἔδωκε κα-
λὰς συμβουλὰς, με συμβουλεύει νὰ προτιμήσω τὰ
χρήματα. Εἶνε βλέπεις πολὺ λεπτόν τὸ ζή-
τημα.

— Ὅλοι αὐτὴν τὴν συμβουλήν θὰ σοῦ εἶδαν,
καλὴ μου Λαύρα, εἶπεν ἡ Λευκὴ μετὰ ζωηρό-
τητος· ἕνας δικηγόρος ἐπαρχίας δὲν κερδίζει τί-
ποτε· τί δικας εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ;

Ἐγὼ ἔχω ἕνα ἐξαδελφον εἰς τὴν Αἰλλὴν ὁ
ὁποῖος ὑπερησπίσθη πολλοὺς μεγάλους κακούρ-
γους· ἡ ἐφημερίς ἐκαὶ τὸν παρωμοίασε μετ' ὁν Μι-
ραμπῶ, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὴν ἐπίστρεψε τὴν ἐφη-
μερίδα· αὐτὸ μόνον ἐκέρδισεν ὁ ἐξαδελφός μου.

Ἄλλ' αὐτὸ τὸ κέρδος σοῦ φθάσει ν' ἀγορά-
ράσῃς ἐν βίπιδιον κᾶν;—καὶ ἔπειτα, Λαύρα μου,
τί νὰ σοῦ εἰπῶ, σὺ δὲν εἶσαι δι' ἐπαρχίαν, σὺ
ἀνήκεις εἰς τοὺς Παρισίους ὅπως τὰ ἄστρα ἀνή-
κουν εἰς τὸν οὐρανόν.

Οἱ Παρισίαι εἶνε ἡ πόλις τῶν γυναικῶν αἱ
ἄσχημοὶ ἐκεῖ γίνονται ὠραῖαι, αἱ ὠραῖαι γίνον-
ται θεαὶ καὶ τὰς λατρεύουσιν γονυπετεῖς· ὡ! οἱ
Παρισίαι ὅταν προφέρω τὸ ὄνομά των δὲν εἰςέ-
ρω πῶς γίνονται...

Ὁ ἄλλος νέος, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει ἐπάγγελμα
ἀλλ' εἶνε πολὺ πλούσιος θὰ σέ ὑπάγῃ εἰς τοὺς
Παρισίους· ἔχει ἄλογα, ἀμάξια, δύο διστάζεις
θεῖους, θεωρεῖον εἰς τὸ Μελόδραμα, καὶ διστάζεις
ἀκόμη, ἀγαπητὴ μου Λαύρα; καὶ συλλογίζεσαι
ἀκόμη τὸν δικηγόρον σου, ὁ ὁποῖος περὶ τὴν
νεότητά του φωνάζων ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων
καὶ φεύγει ἀπὸ τὸ κακούργδικεῖον κρατῶν μίαν
ὀμφρὴν μετὰ τὸ ἕνα χεῖρ καὶ τρεῖς τέσσαρες ὀ-
κάδες κίτρινων δικογράφων μετὰ τὸ ἄλλο!

Λαύρα μου, ἂν πάρῃς αὐτὸν τὸν δικηγόρον
θὰ μαλώσωμεν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ πλέον
φιλία μεταξύ μας· δὲν θέλω νὰ ἔχω σχέσεις μετ'
τὰς ἀνοήτους.

Ἡ Κλαίρη ἤκουε μετὰ ποιῆς φρίκης τὰς ἐπι-
κινδύνους καὶ τόσον δειλαστικὰς ἐκείνας συμβου-
λὰς τῆς φίλης τῆς ἀδελφῆς της.

Ἡ δὲ Λαύρα παραζαλισθεῖσα ἀπὸ τὴν στω-
μυλίαν τῆς συμμαθητρίας της καὶ νικηθεῖσα ὑπὸ
τῶν ἀκαταμαχῆτων ἐπιχειρημάτων της ἀπῆλθε
διὰ αἰγῆς ἰσοδυναμοῦσης πρὸς συγκατάθεσιν.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ συζύγου εἶχεν ἡδὴ ὀριστικῶς
ἀποκρίσθῃ ὁ μὲν δικηγόρος ἔλασε τὴν δικὴν του,
οἱ δὲ Παρισίαι ἐκέρδισαν τὴν ἰδικὴν των.

Ἡ Λαύρα ἐροῖπτε τὰ βλέμματά της ἐπὶ τοῦ
σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ διέβλεπεν ἡδὴ εἰς
τὸν ὀρίζοντα μαγευτικὴν ὄπτασίαν περιχρῶσων
αἰθουσῶν, πολυφώτων, ἀδαμαντοκολλῆτων κο-

σημάτων, εξαίσιων στολών, νεφών ανακρόκου, κόσμον όλον άνθών, μύρων, μουσικής, απολαύσεως, γοητείας· εν ενί λογω τους Παρισίους, τους Παρισίους διαβλεπομένους εκ τής επαρχίας· την πρωτεύουσιν τής όνειροπολήσεως, του δράματος, του νεωτέρου μυθιστορήματος· τον γήινον παράδεισον πάσης Εύας· την μόνην πόλιν εν ή αι γυναίκες μένουσι πάντοτε τριακοντούτιδες.

Γενομένης τής έκλογής δέν έβράδυνεν ο γάμος. Ο χάνων μίαν εβδομάδα τής νεότητός του εν τή επαρχία χάνει αιώνα όλον έαρος εν Παρισίοις.

Άλλ' ή πραγματικότητα διεδέξατο τό όνειρον·

Η Λαύρα ύπανδρεύθη τόν πλούτον· και ή άξία άπεπέμφθη.

Έν ταις πλουσίαις οικογενείαις ο γάμος τής μιας άδελφής συνεπάγεται τόν τής άλλης. Η Κλαίρη άν και έθίου εν τή μονώσει, τό κάλλος αυτής και τό προσόντα ήσαν λίαν γνωστά εν τή γενεθλίω πόλει, εν άγνοία δ' αυτής προτάσεις γάμου έγινοντο καθ' έκάστην πρός τόν πατέρα της.

Ο κ. Ζοφρέν και ή σύζυγός του είχαν καταφύγη εις τά εν ταις επαρχίαις εν χρήσει έτι άφελή τέχνασματα· εκάλουν εις γεύμα όλόκληρον οικογένειαν, τήν δ' επαύριον εζήτουν τήν γνώμην τής Κλαίρης περί του προσβυτέρου υίου, συνδαιτυμόνος τής προτεράιας.

Η Κλαίρη ήνοιγεν έκπλήκτους όφθαλμούς και παρετήρει τήν μητέρα της. Ο κ. Ζοφρέν επανελάμβανε τότε τήν ερώτησιν μετά νωχελείας τινός, και ή Κλαίρη άπεκρίνετο ότι ο νέος δέν είχαν έμποικήσει εις αυτήν ουδεμίαν έντύπωσιν, και ότι δέν είχε μορφώση ουδεμίαν περί αυτού γνώμην.

Τό συνοικέσιον έματαιούτο.

Έκ φιλοφροσύνης δέ άπεκρίνοντο πρός τήν οικογένειαν εκείνην ότι ή Κλαίρη πολύ νέα ούσα δέν είχαν άποφασίσει έίστι ν' άποκατασταθί.

Άλλά τό επόμενον συμβάν διέκοψε πάσας τάς πρός ύπανδρείαν αυτής ίνεργείας, συνταράξαν τήν οικογένειαν του Ζοφρέν.

Έν τώ αιώνη τούτῳ επενόησαν οι άνθρωποι τήν τέχνην του καταστρέφεται έντελώς εν βραχυτάτω χρόνω.

Ο σύζυγός της Λαύρας άπλοός εκατομμυριούχος ών και προσπαθήσας νά προσθήσει τρία εκατομμύρια εισέτι είχαν άπολέση όλην τήν περιουσίαν του εν τώ χρηματιστηρίω των Παρισίων.

Επιστολή μετά δακρύων γραφείσα και τήν ύπογραφήν τής Λαύρας φέρουσα άνήγγειλε τό δυστύχημα, ή δέ δυστυχής γυνή ακολουθήσασα τήν επιστολήν της άφίκετο τήν επαύριον εις τόν πατρών οίκον.

Ο σύζυγός αυτής παρνοχλούμενος υπό των δανειστών προσίφυγεν εις τό σύνθηδες καταφύγιον

των τραυματιών του χρηματιστηρίου, τόν σιδηρόδρομον του Βελγίου.

Η φρόνησις ήτο εν των κυρίων προσόντων τής οικογενείας του Ζοφρέν. Ουδείς έπωφελήθη τήν ευκαιρίαν νά ύβρίση τήν Λαύραν· αλλά μετά χαρής ύπεδέξαντο αυτήν πάντες ώσει ήτο εύτυχής!

Συνήθως οι άνθρωποι μεταχειρίζονται τά άτυχήματα των δυστυχών πρός κατάβλιψιν αυτών.

Άπεφασίσθη μάλιστα εν κύκλω οικογενειακῳ νά τηρηθί ή έπιφάνεια και νά καταβληθί πάσα προσπάθεια όπως φυλαχθί μυστικόν τό έπισκήψαν δυστύχημα.

— Πρέπει ν' άποφεύγη κανείς νά κινή τόν οίκτον, ειπεν εις τήν Λαύραν ο πατήρ της· ο οίκτος όταν δέν προέρχεται από φίλον ή από συγγενή εινε σχεδόν πάντοτε εφρωνεία.

Η κοινωνία, ήτις προσέχει εις τά φαινόμενα μάλλον ή εις τά πράγματα, εξηκολούθησε τάς έπισκέψεις της εις τήν αίθουσαν του κυρίου Ζοφρέν, και αί ώριμοι τήν ηλικίαν και ματαιόσχολοι γυναίκες, ατινες νομίζουσι πως οτι ύπανδρεύονται αυταί όταν ύπανδρεύσιν άλλας, εξηκολούθησαν τό έργον των και προέτειναν διαφόρους γαμβρούς εις τήν μητέρα τής Κλαίρης.

Νέοι τινές ένεκα τής κοινωνικής θέσεως ή τής περιουσίας αυτών νομίζοντες δικαίως ότι δέν είχαν άνάγκην των προσζητητών, δέν άφινον νά τους διαφύγη καμμία πρόσκλησις εις τάς εφesperίδας του Ζοφρέν και άπετόλμων δειλώς προισαγωγικήν τινά ερωτικήν εξομολόγησιν.

Η Κλαίρη ήκουε πάντα άλλ' ουδέν άπεκρίνετο.

Είχαν επινόηση τρόπον τινά συμπεριφορής, οστις δέν ήτο ούτε φιλαρέσκεια, ή μήτηρ τής αιώνιου έλπίδος, ούτε σοβαρότης άπειθαρρύνουσα. Έφαινετο όλην αυτής τήν προσοχήν έχουσα, εν παιδική άφελεία, εις τά μουσικά αυτής τεμάχια, τά λευκώματα, τήν πρός τήν μητέρα της στοργήν, ουδείς δ' ύπέθετεν ότι εν αυτή ύπήρχεν άλλη τις σκέψις εκτός των παιδαριωδών ένασχολήσεων και των άθώων κλίσεων.

Ολόκληρος χειμών είχε παρελθί πολλές συμπαράσuras προτάσεις γάμου· ο Απρίλιος επανήλθεν άνθροστεφής.

Η οικογένεια Ζοφρέν τήν τελευταίαν αυτής εφesperίδα έδιδε τόν μήνα τούτον. Έν τή αίθουση του πλουσιου βιομηχάνου παρσειρσκοντο πλείους του συνήθους κεκλημένοι.

Πολλοί μνηστήρες ναυαγήσαντες επί τής ύφάλου τής άρνήσεως επέβησαν πάλιν του έφοβίου τής έλπίδος, αναμένοντες μεταβολήν καιρού.

Νέος τις κεκλημένος ήγγέλθη, ο Ιούλιος Λαλώνδας.

Ο νέος ούτος τότε τό πρώτον εισήργετο εις τόν οίκον του Ζοφρέν. Έφαινετο έκασπέξ μέχρι

εικοσιεκτό έτών και τό έξωτερικόν αυτού ουδέν τό έξαιρετικόν παρίστα. Προχώρησε πρός τήν οικοδέσποιναν, ήτις έσφιγγε φιλοφρόνως τήν χείρά του και τῷ έπει·

— Η κόρη μου δέν κατέβη άκόμη, ο δέ σύζυγός μου παίζει ούτω εις τήν αίθουσαν. Θα σας συστήσω.

Τό θα σας συστήσω τούτο δέν έφαινετο έχον τήν κοινήν αυτού έννοιαν.

Βλέμματα συνεννοήσεως άντηλλάγησαν μεταξύ των παρειστών, ο δέ νέος, μόνος εν μέσω άγνωστων, διηυθύνθη προς τραπέζιόν τι και ήρξατο φυλλολογών εν λεύκωμα.

Η Κλαίρη κατέβη τέλος· δέν εκάλυσεν αυτήν νά κατέβη ένωρίτερον ή περί τής στολής αυτής ένσχολήσις· είχαν έργασθί επί μίαν ώραν έλαττώσασα προς όφελος αυτής τάς ώρας τής άργίας ως άπαιτεί εφesperίς τις.

Η μήτηρ έσπευσε πρός αυτήν δείξασα παρκαμμένην έδραν, έπειτα δέ τῷ έπει· Άπόψε μας ήλθε νέος προσκεκλημένος... ο υιός ενός πλουσιου φίλου του πατρός σου.

Η Κλαίρη άπήτησε δι' άσημάντου τινος ά! και δέν εξηκολούθησε τήν συνιδιάλεξιν.

— Πολλά καλά λέγουν δι' αυτόν τόν νέον, προσείπεν ή μήτηρ· ο πατήρ του θέλει νά τόν άποκαταστήση, διότι καλός γάμος θα διευκολύνη τήν προαγωγήν του· δέν έχει περιουσίαν, άλλ' ο ύπουργός τῷ ύπεσχέθη θέσειν έλεγκτού εις τό Λογιστήριον.

— Δοιπόν, ειπεν ή Κλαίρη κατά πρόσωπον παρατηρήσασα τήν μητέρα της.

Τό λοιπόν τούτο εσήμαινε:

— Διόλου δέν μέ μέλει δι' όλα αυτα! τό δέ προσηλωθέν επί τής μητρός της βλέμμα εδήλου:

— Πάλιν τά ίδια! δέν θελω νά μοι εκλέξη άλλος τόν σύζυγόν μου· εγώ μόνη μου θα τόν εκλέξω.

Άλλ' ή μήτηρ προσέθηκεν·

— Εινε αυτός ο νέος που κλείει τό λεύκωμα και έρχεται προς ήμάς. Τῷ ύπεσχέθη νά σου τόν συστήσω!

Ο Ιούλιος Λαλώνδας προχώρησεν, υπέκλινε πρό τής Κλαίρης, ή δέ κυρία Ζοφρέν ειπε τάς τυπικάς τής συστάσεως φράσεις.

Μετά τήν παρουσίασιν ταύτην ο νέος διηυθύνθη προς τό κλειδοκώμβalon.

Ο μητρικός όφθαλμός δέν άπατάται· ή κυρία Ζοφρέν παρετήρησεν ότι ή θυγάτηρ αυτής ήτο εκτάκτως τεταραγμένη, ει και συνεκράτησεν δσον ήδυνήθη τήν παραγήν αυτής.

Ο Ιούλιος Λαλώνδας έντούτοις δέν ήτο Άντινός εν μελαίνη στολή, ώστειμέσως διά του πρώτου βλέμματός νά καταμαγεύση τήν νεανίδα.

Η μήτηρ τής Κλαίρης ένδιεφίρετο νά διευ-

κρινήση τό συγκινήσαν τήν θυγατέρα της αίτιον, προς τούτο δέ μετεχειρίσθη κάλλιστον μέσον· έσίγησε και δέν ήρώτησε.

Τότε δέ ήρώτησεν ή Κλαίρη άλλή μετά μακράν σιγήν.

Η μήτηρ άπήτησεν, άλλ' άτημελώς, ως νά μη έδιδε καμμίαν σημασίαν εις τάς άναφερομένας εις τόν νέον ερωτήσεις.

— Εινε από τό Ε', έσπούδασεν εις τους Παρισίους· αύριον θα γευματίση μαζί μας.

Τάς λέξεις ταύτας άκούσασα ή Κλαίρη έρμήγησεν.

Η κυρία Ζοφρέν εζήτησε τήν λύσιν του αίτιγματος, άλλά ματαιώς.

Κατά τήν έσπερίδα εκείνην ή νεανίς έφάνη διάφορος όλως εκυτής· τότε τό πρώτον άφήκε τήν σοβαρότητα, τήν σοβαρότητα εκείνην ήν διατηρεί από του παρθεναγωγείου, και ήρξατο μειδιώσα, τά δέ μειδιάματα αυτής καιτοι έπιτετηδευμένα κατ' άρχάς διέγυσαν επί των χαρακτηριστικών της θαυμασίον θέλητρον.

Η μήτηρ αυτής έμεινε έκπληκτος.

Η κυρία Ζοφρέν επεθύμει άνωπομόνος ν' ανακαινώση τάς σκέψεις αυτής εις τόν σύζυγόν του, και ένευεν εις αυτόν υπερβεν τής κεφαλής του συμπαίκτου του, παρά τήν τραπέζαν του ούτω· άλλ' ο Ζοφρέν, οστις είχαν τήν στιγμήν εκείνην, περιέμενε νά τόν ευνόηση ή τύχη διά ν' άπαντήση εις τήν σύζυγόν του.

Άνθρωπος παίζων ούτω εινε μόνος επί γής, δακατρία παιγνιόχαρτα άποτελούσι τόν βρίζοντα αυτού.

Έν τή μεγάλη αίθουση ή Κλαίρη έκρουε τό κλειδοκώμβalon· ή νεανίς έμυσούργει περιπαθώς μελωδίαν του Χέρτζ, πολλάκις υπό εγρε δικοπείσα, ειτα δέ χωρίς νά περιμείνη νά τήν παρακαλέσωσι, τούθ' όπερ εξέπληξε σφόδρα τήν μητέρα της, έμελεψε τό Bel raggio τής Σεμεράμδος.

Η κυρία Ζοφρέν ουδέν ένδοι έντούτοις τό μυστήριον εκείνο είχαν αίτιαν τινά, άνακαλυφθείσαν μετά δέκα πέντε ήμέρας.

Η κυρία Ζοφρέν ώραιαν τινά έσπέραν του Μαιού περιεπάτει μετά τής θυγατρός της εν τῳ κήπῳ και συνδιελέγετο μετ' αυτής περί πραγμάτων άδιαφόρων· αίφνης ή αγαθή μήτηρ έφίλησε τήν Κλαίρην και ειπεν αυτή·

— Ο φίλος του πατρός σου, ο κύριος Λαλώνδας· σί ζητεί εις γάμον διά τόν υιόν του.

Η Κλαίρη άντησπάσθη τήν μητέρα της και ειπε συγκεινημένη·

— Δέχομαι!

— Τώρα, προσείπεν ή μήτηρ, εξήγησέ μου τα όλα, διότι δέν έννοώ τίποτε εξ όλων βλέπω από δεκαπέντε ήμερών.

Η Κλαίρη έδραψεν εν λευκόν ρόδον και ειπε:

— Καλή μου μητέρα, αυτό το ρόδιον είνε ἡ ἰδική μου φίλη τοῦ παθναγωγείου, ἡ ὅποια μ' ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπανδρευθῶ. Ἐνθυμῆσθε τὴν ἐπιπέριδα τοῦ Ἀπριλίου ὁ κ. Ἰούλιος Λαλιώνδας εἶχεν εἰς τὴν κομμοδιόχην του ἐν τριαντάφυλλον ὁμοιον μὲ τοῦτο. . . Καὶ πάλιν δὲν ἐννοεῖτε, δὲν εἶνε ἀλήθεια; Ἐἶνε δὲ ἀκλήρος ἱστορία καὶ ὅταν θὰ σᾶς τὴν διηγηθῶ θὰ τὰ ἐννοήσετε ὅλα.

Τότε ἡ Κλαίρη διηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ λευκοῦ ρόδου τοῦ παθναγωγείου, ἐν τέλει δὲ εἶπε: — Ἀφ' οὗ πρέπει μία νέα νὰ ὑπανδρευθῆ, θὰ ὑπετασσόμεθα βέβαια εἰς τὸν κοινὸν νόμον, ἀλλ' ἐπρόσπειρα ὄχι συμβουλήν, ὅπως ἡ καυμένη ἡ Λαύρα μας, ἀλλὰ κἄτι τι ποῦ νὰ ἁμοιάζῃ μὲ σημεῖον τῆς θείας Προνοίας.

Ἄμα εἶδον πρῶτην φοράν τὸν κ. Λαλιώνδαν μού ἐφάνη ὅτι ὁ δάκτυλος τῆς θείας προνοίας μου τὸν ὑπεδείκνυεν ὡς τὸν ἀναμενόμενον συζυγόν μου.

Ἡ κυρία Ζοφφὲν ἐσφιγγε τὴν θυγατέρα της ἐν τῇ ἀγκάλῃ της.

— Ὁ δάκτυλος τῆς θείας Προνοίας εἶνε παντοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχη κανεὶς ὀφθαλμούς διὰ νὰ τὸν ἴδῃ. Θὰ εἶσαι εὐτυχὴς κόρη μου! . . .

Ἡ μητρικὴ αὐτὴ πρόορσις ἐπληθύνθη. Σήμερον ἡ Κλαίρη διανίει τὸ πέμπτον τοῦ γάμου της ἔτος! καὶ ὁ μὴν τοῦ μέλιτος αὐτῆς δὲν ἔλθῃ, τὰ πάντα δὲ μάλιστα προσημαίνουσιν ὅτι δὲν θὰ λήξῃ ποτέ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΤΟΥ

Ἐκ τῆς ἀμερικανικῆς ἐφημερίδος τῆς χαρτεμπορίας (Paper Trade Journal) ἐρασιζόμεθα τὰς ἰσοπέδους περιέργους πληροφορίας περὶ τῶν ποικίλων χρήσεων τοῦ χαρτοῦ ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις.

Πόρρω ἀπέχομεν, γράφει ἡ ἐφημερίς αὐτὴ, τοῦ παπύρου τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς διφθέρας τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων. Ἄγνωστον δὲ παχυλὴν ἐλέγχει ὁ νομιζὼν ἀόκητ ὅτι χρήσις τοῦ χαρτοῦ γίνεται μόνον ἐν τῇ τυπογραφίᾳ, πρὸς ἐκτύπωσιν βιβλίων καὶ ἐφημερίδων ἢ πρὸς γραφήν. Ὁ δέκατος ἑνατος αἰὼν, εἰ καὶ πολλοὶ ἀποκαλοῦσιν αὐτόν πεζόν, εἶδε πράγματα θαυμασιώτερα τῶν ἀραβικῶν μυθολογημάτων. Ἄς ἀπαριθμήσωμεν μόνον ἄνευ σχολίων τὰς διαφορὰς περιόδους τῆς βιομηχανικῆς χρησιμοποίησεως τοῦ χαρτοῦ ὅτε τὸ πρῶτον ἐγένετο λόγος περὶ χαρτίνων χειμῶν, καὶ περιλειμίων καὶ ὑποκαμίτων καὶ περὶ κυψελῶν μελισσιῶν χαρτίνων, πάντες ἢ σχεδὸν πάντες κατέκριναν τὸ πρᾶγμα ὡς παραλογιώτατον καὶ ὅμως σήμερον τὰ χαρτίνα ἐνδύματα εἶναι συνηθέστατα. Ἄθο-

ρύθως δ' ἐγενεκαίθη καὶ ἡ χρήσις τοῦ χαρτοῦ πρὸς κατασκευὴν ἀντικειμένων ἡττονος σπουδαίου ὄτητος, οἷον κορωνιδίων εἰκόνων, ῥόπτρων καὶ πλακῶν, ἐκ τῶν ἐνεπιγράφων ἐκείνων τῶν προσηλουμένων εἰς τὰς θύρας. Τούτοις δ' ἐπιηκολούθησαν αἱ ἐκ πεπιεσμένου χαρτοῦ λέμβοι, καὶ τὰ ἀκάτια, καὶ αἱ κῶπαι. Ἡ κατασκευὴ χαρτίνων τροχῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν, ὑποληφθεῖσα τὸ κατ' ἀρχὰς ὡς ἀποκύημα νοσοῦσης διανοίας, ἀπεδείχθη τισούτον ἐπιτυχὴς, ὥστε σήμερον ἐν ταῖς μεγάλας τιδηροδρομικαῖς γραμμαῖς ἀπὸ Νέας Ὑόρκης εἰς Σικάγον καὶ ἐν ταῖς διακλιθώσεσι τοῦ Βιρηνικῆ οἱ χαρτίνοι τῶν σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν τροχοὶ ὑπερβαίνουσι τοὺς ἐξηκοντακισχιλίους. Ἀπὸ τινῶν μνηῶν μέγα τι ἐργαστήριον κλινοσκευῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ πωλεῖ στρώματα καὶ σκεπάσματα καὶ προσκεφάλαια ἐκ χαρτοῦ. Διὰ ταινῶν μανιλλίου χαρτοῦ ἐπιτιθεμένων ἀλλήλαις καὶ προσκολλημένων διὰ κόμμεως, κοσμομένων δὲ καὶ διὰ κρυφῶν χαρτίνων ἐπίσης, κλασσευαζόνται σκεπάσματα, κλλιτεχνικώτατα ἔχοντα ποικίλα, ἐλαφρότατα καὶ ἄμα θερμότατα, ἅτινα εἶναι περιζήτητα τὸν χειμῶνα. Ταῦτα παλαιότερα ἀνακαινίζονται εὐκολώτατα διὰ τοῦ σιδηρώματος. Ἄναμιγνυομένων εἰς τὴν μάζαν τοῦ χαρτοῦ λευκώματος, τιτάνου καὶ στυπτηρίας κατασκευάζονται πίθοι, πιθάκναι καὶ ἄλλα ἀγγεῖα στερεώτερα τῶν ξυλίνων καὶ καταλληλότερα πρὸς μεταφορὰν ρευστῶν, οἰσπνευμάτων, πετρελαίου, κλπ. Ἐργαστήριόν τι ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ κατασκευάζει ἐμβάδας, σανδάλια, ὑποδήματα χαρτίνα ὑδατοστεγῆ, τηροῦντα θερμότητος τοὺς πόδας. Μετὰ πολλὰς βελτιώσεις καὶ τελειοποιήσεις ἐδυνήθησαν διὰ τῆς μάζης τοῦ χαρτοῦ νὰ λαμβάνωσιν ἀκριθέστατα τὸ σχῆμα τοῦ ποδὸς μέχρι τῶν ἀστραγάλων, ὥστε ἕκαστος προμηθεύεται ἀρμόζοντα πρὸς τὸν πόδα του ὑπόδημα, ἐν ᾧ διὰ τῶν καλαποθίων δὲν ἦτο κατορθωτὴ τσαύτη ἐντέλεια. Ἀλλὰ καὶ τῇ ἀρχιτεκτονικῇ ἐγένετο ὑπηρετικὴ ἡ χαρτοποιία, ἀπεργαζομένη στεφάνους θυρῶν καὶ παραθύρων, γεισώματα, φανώματα καὶ τὰ τοιαῦτα. Τίς οἶδεν! ἴσως κατοικήσωμεν ποτε καὶ ἐν χαρτίναις οἰκίαις, ἀναμιμνησκουσαις ἐν μεγάλῳ τῶν χαρτίνα κτίρια τῶν παιδικῶν μας παιγνίων!

II.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΕΣ

Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἀτσίν ἐν Σουμάτρα, ὅστις πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀντίστη νικηφόρως κατὰ τῶν Ὀλλανδῶν, ἔχει ἀρίστην περὶ ἑαυτοῦ γνώμην, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν τίτλων

οὓς προτάσσει τοῦ ὀνόματός του, καὶ ὅτινες ἔχουσιν ὡς ἐξῆς ἐν μεταφράσει:

« Ὁ βασιλεὺς τοῦ σύμπαντος κόσμου, οὗ τὸ σῶμα λάμπει ὑπὲρ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ἐν μεσημβρίᾳ: ὁ βασιλεὺς, ὃν ὁ θεὸς ἐπλασσε τελειότερον τῆς πανσελήνου, καὶ ὑραιότερον τοῦ πολικοῦ ἀστέρως: ὁ βασιλεὺς πάντων τῶν βασιλείων, πρὸ τοῦ ὁποῦ κλίνουσι τὴν κεφαλὴν οἱ λοιποὶ βασιλεῖς, εὐπειθῶς ἀκούοντες τὰς προσταγὰς του: οὗ ἡ διάνοια εἶναι τελειότερα στρογγυλωτάτης σφαίρας (,) καὶ οὗ ἡ εὐδαιμονία ὑπερβαίνει τὴν τῆς θαλάσσης: ὁ δούλος τοῦ θεοῦ, ὁ βλέπων τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ καὶ δυνάμενος νὰ καλύπτῃ τὰ ἄσχη τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ συγχωρῇ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν: ὁ χρησιμώτατος πάντων τῶν βασιλείων, οὗ οἱ πόδες εὐωδιάζουσι, διαχωμένης τῆς εὐωδίας αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν πάντων τῶν βασιλείων τοῦ κόσμου. » Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖται εἰς ταῦτα μόνον. Ἐἶναι προσέτι ἀκύριος τοῦ μελανόδοντος ἐλέφαντος καὶ πλὴν τούτου ἀκύριος τοῦ ἐρυθροῦ, τοῦ μέλανος, τοῦ λευκοῦ, τοῦ ποικίλου, τοῦ παρδαλοῦ καὶ τοῦ στείρου ἐλέφαντος, ὅστις ἐνώπιον τοῦ θεοῦ κοσμεῖται διὰ καλύμματος ἐκ ποικίλων λίθων. » Ὁ θεὸς ὤρισε τὸν ἡγεμόνα, ὅπως κυριαρχῇ πάντων, ὅπερ ἡμῶς φαίνεται ὅτι δὲν θέλουσι νὰ παραδεχθῶσιν οἱ Ὀλλανδοί.

Ὁμοίως καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Σιάμ εἶναι βασιλεὺς ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ συγχρόνως βασιλεὺς ὅμοιος τῷ θεῷ. Καὶ οὗτος φέγγει ὡς ἡ σελήνη καὶ λάμπει ὡς ὁ πολικὸς ἀστὴρ, ἀλλ' εἶναι κύριος μόνον τοῦ λευκοῦ ἐλέφαντος, τοῦ ἔχοντος ἐρυθρὰν στρογγύλην οὐράν. Εἶναι δὲ ἰσχυρότερος τοῦ βασιλέως τοῦ Ἀτσίν, διότι μόνον ὅταν αὐτὸς θέλῃ, λάμπει ὁ ἡλῖος καὶ βρέι τὸ ὕδωρ. Κάτοχος ὢν τοῦ ξίφους, τοῦ 190 διπλοῦς ἔχοντος, ὁ ἔλαβε βίαν παρὰ τοῦ ἀσπόνδου ἔχθρου του, οὐδῶως ἄπορον εἶναι ἐγένετο κύριος τοῦ θάσσους τῶν μυιῶν καὶ κάτοχος τῆς ἐκατικῆς πῆρας, τῆς ἀδαμαντοκοσμῆτου. Εἶναι κύριος φοινίκος συγχρόνου τῇ δημιουργίᾳ, σουλτάνος τοῦ φλέγοντος ὄρους καὶ τοῦ χρυσοῦ ποταμοῦ, δεσπότης τοῦ ἀέρος καὶ τῶν νεφελῶν, κύριος τοῦ βουβάλου, οὗ τὰ κέρατα ἀπέχουσιν ἀλλήλων δώδεκα μέτρα.

ΑΛΕΞΗΛΙΑ

Τὸ ἀλεξήλιον ἐχρησίμευε τὸ πάλαι ὡς ἐμβλημα καὶ σημεῖον ὑπερόχου κοινωνικῆς τάξεως. Οἱ βασιλεῖς τῶν Αἰγυπτίων παρίστανται ἐν πάσαις ταῖς ἐπισημοῦς τελεταῖς σκιαζόμενοι δι' ἀλεξήλιου. Ἐν Σινικῇ ἀνεκαθεν μέχρι τοῦ νῦν οἱ μεγιστάνες φέρουσιν ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ ἀλεξήλιον διπλοῦν ἢ τριπλοῦν ὄλον ἔχον, τῶν τσεσάρων ὄλων ἐπιφυλαττομένων εἰς τὸν αὐτοκράτορα. Ἐν τῇ ἀπεράντῳ σινικῇ αὐτοκρατορίᾳ με-

γίστη διενεργεῖται ἐμπορία ἀλεξήλιων, ἅτινα εἶνε ἐν τῶν γνησιωτέρων προϊόντων τῆς Ἰαπωνοῦς βιομηχανίας κατασκευαζόμενα ἐξ ἰνδοκαλάμου ἢ κλάδων ἐλαφροῦ καὶ εὐκαμπτοῦ ξύλου, καὶ χαρτοῦ ἐλαιωμένου καὶ κεχρωματισμένου, ἐφ' οὗ τυποῦνται ἀποφθέγματα τοῦ Κομφουκιῦ ἢ θρησκευτικαὶ ἀλληγορίαι.

Ἐν πάσαις ταῖς θερμαῖς χώραις τὸ ἀλεξήλιον εἶνε εἰς μεγίστην χρήσιν, ἰδιαίτερος δὲ τιμᾶται ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Βιρμανίας, ὅστις ἐγκαυχᾶται εἰς τὸν τίτλον τοῦ κατόχου εικοσιτεσσάρων ἀλεξήλιων: ἀλλὰ τὸ ἐξ ἀπλοῦ φύλλου φοινίκος ἢ βανανέας ἐπὶ τοῦ ἄκρου καλάμου τινὸς προσηρμοσμένον ἀλεξήλιον διαφέρει πολὺ τοῦ τῆς Ἰάβας ἢ τῆς Σουμάτρας, τεχνικῶς κατασκευασμένου, ἔχοντος ἀργυροκόσμητον ἢ χρυσοκόσμητον τὴν λαβὴν, καλλιτεχνικῶς γεγλυμμένην, καὶ διὰ λίθων πολυτίμων κεκοσμημένην, τοῦ κεκαλυμμένου διὰ μεταξωτοῦ ὑφάσματος, καὶ πολυτίμων τριχάπτων καὶ σπανίων πτίλλων, ὅπερ φέρουσιν αἱ περικομφοὶ δέσποιναι τῶν εὐρωπαϊκῶν μεγαλοπόλεων.

Τοιοῦτο ἐν τῷ ἀλεξήλιον καθίσταται πολυτελὲς ἄμα σκεῦος καὶ ὀφείλιμον, διότι ἀπολαμβάνει τὴν δύναμιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἀλλὰ πολὺ πρὸς τοῦτο κάλλιον εἶνε τὸ θερινὸν ἀλεξήλιον, τὸ ἐξ ἀνοικτοῦ μεταξωτοῦ κατασκευαζόμενον καὶ ὑπενδύομενον ἑσῶθεν διὰ λεπτοῦρους πρσίνοῦ ἢ κυανοῦ ὑφάσματος, ὅπερ ἔντε τῇ ἐσχῇ καὶ παρὰ τὴν θάλασσαν ἀποδεικνύεται χρησιμώτατον ὡς προφυλάττων ἀπὸ τῶν ἡλιασῶν, καὶ προφυλάττων τὴν χροιάν τῶν περικαλλῶν δεσποινῶν ἀπὸ τῶν καυστικῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων.

Σ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐξεβδὴ ἐσχάτως ἐν Σάμφῳ ἡ ἐπετηρὶς τῆς ἡγεμονίας Σάμου διὰ τὸ ἔτος 1886. Τὸ βιβλίον τοῦτο συγκείμενον ἐκ 10 τυπογραφικῶν φύλλων περιλαμβάνει πλὴν ἱστορικῶν τινῶν περὶ τῆς ἀρχίας Σάμου ἐπὶ τοῦ πελοποννησιακοῦ πολέμου πληροφοριῶν, καταστατικὴν τοῦ συγχρόνου πληθυσμοῦ αὐτῆς, τῶν γεννήσεων, τῶν γάμων καὶ τῶν θανάτων, τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τῆς διαχειρίσεως τῆς δικαιοσύνης, τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου, τῆς παραγωγῆς προϊόντων, τῆς ναυτικῆς, τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἄλλας πληροφορίας περὶ τῶν διαφόρων γραφείων ἢ δημοσίων καταστημάτων, ἀρχαιολογικῶν εὐρημάτων καὶ ὀνομαστικῶν κατάλογον τῶν ὑπελλήλων. Κατὰ τὴν ἐπετηρῆδα αὐτῆν, ὁ πληθυσμὸς τῶν ἐν τῇ νήσῳ Σαμίων ἀνέρχεται εἰς 41, 156 ψυχάς, ὧν 8,888 ἄνδρες, 9,712 γυναῖκες, 11, 907 ἄρρενα παιδιά καὶ 10,649 θήλας. Αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γεννήσεις ἀνέρχονται εἰς 1,622, αἱ γάμοι εἰς 290 καὶ αἱ θάνατοι εἰς 723. Τὰ σχολεῖα

κατ' είδος διαιρούμενα εἰσὶν ἐν Γυμνάσιον, 4 σχολαρχεῖα, 4 παρθενιαγωγεῖα, 3 ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ 33 δημοτικὰ σχολεῖα· ἐν πᾶσι τούτοις διδάσκαλοι 58 διδάκκαλοι καὶ ζοιτῶσιν εἰς αὐτὰ 4,157 μαθηταί, ὧν 2,912 τοῦ ἄρρενος καὶ 1,245 τοῦ θήλεος γένους. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰσῆχθησαν ἐμπορεύματα ἀξίας 17,471,413 γροσίων καὶ ἐξήχθησαν ἐμπορεύματα 15,256,201 γροσίων, εἰσέπλευσαν δὲ εἰς τοὺς λιμένας τῆς νήσου 422 ἀτιμόπλοια καὶ 3,644 ἰστιοφόρα πλοῖα, ἀπεστῆλθον ἐκ Σάμου εἰς ἄλλοδαπὴν 1,990 τηλεγραφήματα καὶ ἐξ ἄλλοδαπῆς ἤλθον εἰς Σάμον 2,104 τοιαῦτα. Βισήλθον εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς Σάμου 63 ἀσθενεῖς, ὧν 50 ἄνδρες καὶ 13 γυναῖκες, καὶ τούτων πάλιν 47 Σάμιοι καὶ 16 ξένοι, ἐξ αὐτῶν δὲ πάντων ἀπέθανον δύο.

Γερμανικὴ τις ἐφημερίς, ἀφορμὴν λαβοῦσα ἐκ τῆς εὐσταρκίας τοῦ Βίσμαρκ, ἣν παντὶ σθένει ἀγωνίζεται νὰ καταπολεμήσῃ ὁ μέγας ἀρχικαγκελάριος, ἀπριθυμῆς ὡς ἐξῆς τὰς διαφόρους φάσεις τῆς εὐσταρκίας ταύτης. Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς εἰς Κίσιγγεν μεταβάσεώς του τῷ 1874 ὁ πρίγκιψ ἐδάρανε 207 λίτρας· τῷ 1876, 219 λίτρας· τῷ 1877, 930 λίτρας· τῷ 1878, 243 λίτρας· τέλος τῷ 1879 ἀνέρχεται εἰς 247 λίτρας. Τότε ἄρχεται ἡ θεραπεία τοῦ ἱατροῦ Στένιγκερ· τὸ βάρος τοῦ πρίγκιπος κατέρχεται μετ' ὀλίγον εἰς 227 τῷ 1881, εἰς 222 τῷ 1883 εἰς 202. Τῷ 1884 ὁ Βίσμαρκ δὲν μεταβαίνει εἰς Κίσιγγεν καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ αὐξάνει τὸ 1885 ἀνήλθεν εἰς 205 λίτρας, ἐφίτος δὲ ἐφθασεν εἰς 208.

Περιεργωτάτη ἀνακάλυψις ἐγένετο πρό τινας ἐν Πιρῆσι, πόλιν τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ κομητείας Λεγγολνσάβρ. Οἱ ἐργάται τῆς εταιρίας τοῦ φωταερίου, σκάπτοντες τὰ θεμέλια πρὸς οἰκοδομὴν γαζομέτρου, εὗρον μέγα πλοῖον ἐν ἀργιλώδει στρώματι. Τὸ πλοῖον τοῦτο, ἐκλήθη ἐν κατ' ἀρχὰς ὡς ἀπλοῦς κορυμῶς δρυός, ὑπέστη βλάβας τινὰς ὑπὸ τῆς ἀξίνης τῶν ἐργατῶν, ἀλλ' αὐτὸς ὡς ἐνόηθη εἰ πράγματι ἦτο, ἡ σκαρὴ ἐγένετο μετὰ μεγίστης προσοχῆς, καὶ οὕτως ἀπεκαλύφθη μέγα μονόξυλον, ἔχον μήκος μὲν 15 μέτρων, πλάτος 1 μ. 50 ὑπεκατομέτρων καὶ ὕψος 1 μ. 20 ὑπεκατομέτρων. Τὸ μονόξυλον τοῦτο, κοίλος ὡν πελώριος καὶ στερεώτατος κορυμῶς δρυός, κατασκευάσθη προφανῶς ἐν τοῖς προϊστορικοῖς χρόνοις καὶ εἶναι πολυτιμώτατον μνημεῖον τῆς ναυτικῆς τέχνης τῶν πρώτων κατοίκων τῶν Βρεττανικῶν νήσων. Δένδρον ἔχον τηλεκροῦτον κορυμῶν οὐδαμοῦ τῆς Εὐρώπης εὐεται νῦν, καὶ φαίνεται ὅτι ἀνήκει εἰς τὰ ἐκλελειπότα εἶδη βλάστος δὲ κορυμῶς εἶναι ἰσομήκης καὶ οἱ πρώτοι κλάδοι αὐτοῦ ἤρχίζον εἰς ὕψος δεκαπέντε περίπου μέτρων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους. Ὁ πυθμὴν τοῦ πλοίου, ἔχων μήκος δώδεκα μέτρων περίπου, οὐδαμοῦ παρουσιάζει ἕλκος ἰσοῦ· οἱ πλάγιοι τοίχοι εἶναι κάθετοι, καὶ πρὸς τὴν πρύμνην διακρίνονται ἕξι ἐδωλίων. Εὐρέθη δὲ τὸ πλοῖον εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων μέτρων μόνον ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἀγγόδλου, τοῦ ἐμβαλλόντος εἰς τὸν Οὐμβερρον. Ἡ πρύμη αὐτοῦ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὴν ἑξῆς, ἢ δὲ πρὶν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἐπὶ χαμηλοτέρου ἐπιπέδου. Πιθανῶς εἶχεν ἐξοικεῖλη καὶ βαθιμῶν βυθισθῆ· ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀμμοῦ δὲ καὶ ὕδρο-

χρη φυτὰ ἐκάλυψαν ἕως αὐτό, καὶ οὕτως ἀνέπαρον σχεδὸν διατηρήθη μέχρις ἡμῶν.

Ἐπιβεβαιοῦται ἡ ἀγγελία περὶ ἀνακάλυψιν νέου χρυσοφόρου στρώματος μεγάλης ἐκτάσεως ἐν τῇ βορείῳ χώρᾳ τῆς Δυτικῆς Αὐστραλίας. Ἀπαντῶσιν τῆς Αὐστραλίας συρρέουσιν ἐκεῖσε πολυπληθεῖς χρυσοθήραι, καὶ λέγεται ὅτι ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ συνελήθη χρυσοῦς βάρους δεκακισχιλίων μέχρις δωδεκισχιλίων οὐγκιῶν, ἀρίστης ποιότητος, διότι ἐκάστη οὐγκία πωλεῖται ἀντὶ τεσσάρων λιτρῶν στερλινῶν. Πλήν τῆς περιφερείας ταύτης, ἣτις καλεῖται Κίμπερλυ, ἐπανελήθη ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ ἄλλου ἐγκαταλειφθέντος μεταλλείου, παρὰ τὸ Βραϊγούδ, ἐκεῖθεν ἐξάγονται νῦν πλουσιώτατα μεταλλεύματα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ μολύβδου. Τὸ περιεχόμενον ποσὸν τοῦ ἀργύρου εἶναι μέγα, ἀποδομένῳ 2500 οὐγκιῶν ἐξ ἑκάστου τόνου μεταλλεύματος. Τὸ μεταλλεῖον, μετονομασθὲν Κόχ-ὶ μούρ παρεχωρήθη εἰς εταιρίαν τινὰ ἐν Σύννεϋ, ἣτις κατέβαλεν ἄφθονα κεφάλαια, ὅπως ἐκμεταλλεῖται αὐτὸ ἐπαρκῶς. Κατὰ τὴν γνώμην τῶν εἰδότεων ἡ νότιος Αὐστραλία εἶναι πλουσιωτάτη εἰς μέταλλα. Πιρὰ τὴν Μερρινδὴν ὑπάρχει καὶ ὄρυξιν ἀδαμάντων.

Τῆς ἐπομένιας περιέργους πληροφορίας εὐρίσκομεν εἰς γερμανικὴν ἐφημερίδα περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατατάξεως τοῦ Χόβαρτ πρὸς εἰς τὴν τουρκικὴν ὑπηρεσίαν.

Καταταχθεὶς εἰς τὸ τουρκικὸν ναυτικὸν μικρὸν μετὰ τὴν Κριμαϊκὴν ἐκστρατεῖαν, ὁ Χόβαρτ δὲν ἔλαβεν ἀμέσως βαθμὴν μέγιστα ἐκείνου ὅν εἶχεν ἐν τῇ πατρίδι τοῦ, ἀλλ' ἐπὶ πολὺ ὑπῆρξε ἀσημῶς καὶ ἀγνωστός εἴτε ἐν τῇ Τυρτανῶ ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ ναυρχείου, εἴτε ἐν πολιτικῇ πλοίᾳ, μέχρις οὗ ἐδόξατε καὶ ἀνέδειξεν αὐτὸν ἡ δεινότης του ὡς πυγμαίου. Διότι ὁ Σουλτάνος Ἀβδὺλ Ἀζίζ ἐξ ἰδιοτροπίας ἢ πρὸς θεράπειάν τῆς ἀξάνουσης πολυσαρκαῖας του ἠρέσκετο εἰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις, καὶ ἠγωνίζετο εἰς τὸν δρόμον πρὸς τοὺς αυτοκρατορικοὺς δρομεῖς, ἢ ἐπάλασε πρὸς τοὺς πεχλιδιάνιδες, ὧν εἰς παρ' ὀλίγον συνέντησε ποτε τὰ σουλτανικὰ ὄστα του. Μόνον τὴν ἀγγλικὴν πυγμαχίαν ἠγγύει, καὶ ταύτης καταληλότατος διδάκαλος ἐκρίθη καὶ ἐξελέγη ὁ Χόβαρτ. Ἐν ἀρχῇ οὗτος ἀγωνιζόμενος πρὸς τὸν κύριόν του, ἐφείδετο αὐτοῦ, ἀλλ' ἰδὼν ὅτι ὁ μαθητὴς του ἐπατίθετο κατ' αὐτοῦ ἀνευ οἰκτου, ἐρεθισθεὶς ποτὲ τῷ κατήνεγκε τοσοῦτον ἰσχυρὸν γρόνθον, ὥστε ὁ κυρίαρχος τῶν πιστῶν καταβλήθει ἀνέκραξεν Τα μ ἀ μ! Τα μ ἀ μ (ἀρικ) καὶ ἀπέσχε τοῦ λοιποῦ τῆς πυγμαχίας. Οὐδὲν ἦτον ἐτίμησε τὸν Χόβαρτ ὑπερβαλλόντως καὶ τὸν ἐκράτησε παρ' ἑαυτοῦ, ἀπειθῶς ἀπονέμειν αὐτῷ βαθμοὺς καὶ χρήματα. Μετὰ τὴν σύλληψιν δὲ τοῦ Ἀρκάδου κατὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν, ὁ Σουλτάνος ἐξεδήλωσε τὴν ἀκράν εὐγνωμοσύνην του ἀναγορεύσας αὐτὸν καπετὰν πιασῶν (ἀρχιναύαρχον).

Ἡ γυνή, ἣτις ἐναδρόνευε ὑπερμέτρως διὰ τὸ κάλλος τῆς, ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἔχει ἄλλο τι προτέρημα ἀξιολογώτερον.